

TREBALL FINAL DE GRAU

IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

Anàlisi del procés d'adquisició de la llengua catalana en el procés d'immersió lingüística a les aules d'I5 de les escoles del Baix Penedès

**UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI**

FACULTAT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ I PSICOLOGIA

GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL

Alumna: Mireia Gonzalvo Cansino

Tutora: Montserrat Fortuny Lahoz

Grau d'Educació Infantil

Curs: 2022 - 2023

*Gràcies a la meva tutora per la seva dedicació en aquest treball i guiar-me durant el procés.
A les escoles del Baix Penedès participants en l'estudi d'aquest treball final de grau i a totes
les mestres que m'han acompanyat durant tota l'etapa de pràctiques.
A la meva família, pel seu suport i acompanyament incondicional durant els quatre anys
acadèmics.*

RESUM

El meu estudi del treball final de grau es basa en el procés d'immersió lingüística i l'adquisició de català en les aules d'I5 de les escoles del Baix Penedès, la meva zona.

Aquest treball es fa a partir d'uns objectius i unes qüestions prèvies. Els objectius principals és analitzar el procés d'immersió lingüística i analitzar i observar l'adquisició del català a les aules d'I5 del Baix Penedès.

A partir d'aquests objectius principals s'ha fet una taula de registre per analitzar els diferents factors que intervenen en aquest tema, és a dir, en el procés d'immersió i de l'aprenentatge del català.

A banda, abans de començar la part metodològica es va dur a terme una entrevista amb dues persones expertes amb el tema, on em vaig introduir en la recerca i en l'elaboració de la taula d'anàlisi dels centres educatius.

A partir d'aquests instruments de registre s'han redactat els resultats extrets de les escoles i les conclusions.

Paraules clau: immersió lingüística, llengua, català, aprenentatge, anàlisi, I5.

RESUMEN

El estudio de este trabajo final de grado se basa en el proceso de inmersión lingüística y la adquisición del catalán en las aulas de I5 en las escuelas del Baix Penedès, mi zona.

Este trabajo se hace a partir de unos objetivos y unas preguntas previas. Los objetivos principales es analizar el proceso de inmersión lingüística y analizar y observar la adquisición del catalán en las aulas de I5 del Baix Penedès.

A partir de estos objetivos principales se ha creado una tabla de registro para analizar los diferentes factores que intervienen en este tema, es decir, el proceso de inmersión y del aprendizaje del catalán.

Por otro lado, antes de empezar la parte metodológica se llevó a cabo una entrevista con dos personas expertas con el tema, donde me introduje en la investigación y en la elaboración de la tabla de análisis de los centros educativos.

A partir de estos instrumentos de registro se han redactado los resultados extraídos de las escuelas y las conclusiones.

Palabras clave: inmersión lingüística, lengua, catalán, aprendizaje, análisis, I5.

ABSTRACT

My final degree Project study is about the linguistic immersion process and the acquisition of Catalan in the classrooms of I5 in Baix Penedès, my area.

This Project is carried out the basis of aims and previous questions. The main objectives are to analyse the process of linguistic immersion and to analyze and observe the acquisition of Catalan in I5 classrooms in Baix Penedès.

Base don these objectives, a record table has been made to analyze the different factors involved in this topic, the linguistic immersion process and learning of Catalan.

In addition, before starting the methodological part, an interview to a two experts of the topic has been performed, where I was introduced to the research and to the elaboration of the analysis table of the educational centers.

Base don these recording instruments, the results and conclusions obtained from the schools have been written.

Key words: linguistic immersion, lenguge, catalan, learning, analysis, I5.

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	6
2. OBJECTIUS	7
3. MARC TEÒRIC	8
3.1. Història de la llengua catalana.....	8
3.2. La immersió lingüística.....	10
3.3. La immersió lingüística a Catalunya.....	12
3.4. La immersió lingüística a l'ensenyament	13
3.5. El llenguatge oral.....	16
3.6. El llenguatge oral a l'etapa dels 5 anys.....	17
3.7. La llengua catalana al Baix Penedès	18
3.8. Normativa	20
4. MARC METODOLÒGIC	25
4.1. Preguntes d'investigació	25
4.2. L'entrevista	26
4.3. Interpretació i anàlisi de dades	27
4.3.1. Nacionalitats.....	27
4.3.2. Llengües d'ús	29
4.3.3. Metodologia.....	29
4.3.4. Motivació i aspectes emocionals.....	35
4.3.5 Aspectes familiars	36
4.3.6. Usos de la llengua a l'aula.....	37
5. CONCLUSIONS	39
6. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES	43
7. ANNEXOS	46
7.1. Annex 1: l'entrevista a dues expertes.....	46
7.2. Annex 2: taula d'observació / anàlisi	51

1. INTRODUCCIÓ

Cada cop es veuen més escoles on la llengua predominant entre l'alumnat d'educació infantil i primària és el castellà, i això fa perdre la llengua vehicular dels centres educatius de Catalunya, el català. Ja no només és l'alumnat qui fa ús del castellà en hores lectives, sinó, molts docents de les nostres escoles usen aquesta llengua per comunicar-se dins del centre.

En el terme d'immersió lingüística existeix molt de desconeixement per part de les docents dels centres educatius, del que és o com s'ha d'aplicar a les aules, i aquest fet és cabdal en l'educació infantil, on hi ha molts elements com la cohesió social, la identificació d'escola com a lloc on s'ensenya l'adquisició de la llengua, els hàbits, entre d'altres, i tenen una gran rellevància en l'educació dels nens i nenes.

Actualment, en l'àmbit educatiu es parla de la immersió lingüística a causa de l'intent d'implementació de la sentència del TSJC (Tribunal Superior de Justícia de Catalunya), del 25% del castellà als centres educatius, fet que fa provocar que el conseller d'educació, Josep González i Cambray i la consellera de cultura sortissin en contra d'aquest fet i comunicessin que es continuaria amb l'aplicació de la immersió lingüística a les escoles.

Els infants adquireixen la llengua a partir de la llengua materna, ja que és la que escolten a casa i la llengua principal de comunicació a casa seva. Els nens i nenes a l'escola es comuniquen i interactuen amb altres infants, i aquest fet pot influir en la seva comunicació respecte a la llengua materna de l'infant.

Durant la meua estada en dues escoles del Baix Penedès, concretament, al curs d'15, vaig poder observar que la gran majoria d'alumnes/as tendeixen a no usar la llengua vehicular del centre educatiu, indiferentment de la llengua materna de l'infant. D'aquí, sorgeix la necessitat d'investigar, observar i analitzar el procés d'aprenentatge i adquisició de la llengua catalana en les escoles del Baix Penedès per implementar la immersió lingüística, concretament, a les aules de 5 anys. Cal destacar també, que la seva comunicació i el seu vocabulari és més complex.

2. OBJECTIUS

Un cop s'ha plantejat la hipòtesi de recerca, es marcaran els objectius a aconseguir en aquest treball de final de grau. Per poder crear els objectius es parteix de diverses qüestions com: què fan les escoles per afavorir el procés de la immersió lingüística? Quina és la llengua majoritària entre els infants d'I5 de la majoria de centres educatius del Baix Penedès? Què fan les docents d'educació infantil durant el procés d'adquisició de la llengua catalana? Les docents parteixen de la immersió lingüística? Quina és la procedència de la gran part d'alumnes d'I5 de les escoles del Baix Penedès?

Els objectius que es proposen per la creació del treball del final de grau són:

- Elaborar una anàlisi del treball de la immersió lingüística de les aules d'I5 de les escoles del Baix Penedès.
- Observar i analitzar el procés d'aprenentatge i adquisició de la llengua catalana dels infants de 5 anys al Baix Penedès, durant les hores lectives.
- Analitzar del procés d'implementació de la immersió lingüística a les aules d'I5 del Baix Penedès.

3. MARC TEÒRIC

Per tal de contextualitzar aquest treball de final de grau es fa una recerca de les dades i de diversos estudis publicats en referència al que s'està treballant. Per fer-ho, primer de tot necessitem cercar el terme de la immersió lingüística, seguidament centrar-nos en el procés d'aprenentatge del llenguatge oral dels infants de 5 anys i finalment, recollir dades d'algunes del tractament de la llengua catalana al Baix Penedès.

3.1. Història de la llengua catalana

Tot comença amb la guerra de principis del segle XVIII (Guerra de Successió), que va esclatar degut a la substitució del tron de Carles II. Dins d'aquest conflicte es trobaven dos bàndols, l'Arxiduc Carles d'Àustria que comptava amb el suport dels regnes de l'antiga Corona catalanoaragonesa i, per altra banda, Felip d'Anjou, que tenia el suport de Castella. El gran triomf de Felip va portar a l'eliminació de diverses institucions polítiques catalanes com la Generalitat. La llengua catalana va desaparèixer i l'oficial va ser el castellà.

L'any 1749, Baldiri Reixac va escriure un manual anomenat *Instruccions per l'ensenyança dels minyons* per tots els mestres de l'escola rural. Amb la redacció d'aquest manual escrit en català es pretenia oferir eines per la millora de l'ensenyament per tots els/les docents.

Es posicionava per l'ús de la llengua materna a l'escola i d'afegir altres a mesura que avançava l'ensenyament de l'infant. (Departament d'Ensenyament, 2015).

Gràcies a la redacció del manual de Reixac, la població feia gran ús de la llengua catalana i desconeixia el castellà, tot i que a la part central de l'Estat hi havia una gran permanència del castellà. Amb la publicació de la Real Cédula de Aranjuez, s'aplica l'ensenyament en castellà.

La persona encarregada de la fundació de la primera escola catalana és el Francesc Flos i Calcat, fundador del Col·legi Sant Jordi. Francesc Flos i Calcat, mestre i pedagog es va encarregar d'expandir l'ensenyament en català. També, va ser el capdavanter i creador de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, on es fomentava l'aprenentatge de la llengua catalana. (Departament d'Ensenyament, 2015).

Cal destacar també a Enric Prat de la Riba, on el 1907 va arribar a la presidència de la Diputació Provincial de Barcelona i va impulsar la creació de l'Institut d'Estudis Catalans, on Pompeu Fabra es va encarregar de la normativització ortogràfica del català.

Amb Enric Prat de la Riba es va portar a la creació de la Mancomunitat de Catalunya, institució que agrupava les quatre diputacions catalanes. La mancomunitat se centrava en la formació de docents i es va constituir la primera Escola d'estiu. Amb la Mancomunitat es van posar noves metodologies de treball amb relació a l'educació com el mètode Montessori. La Mancomunitat va acabar amb el cop d'estat fet per Primo de Rivera l'any 1923, on es va tornar a imposar el castellà.

Seguidament, l'arribada de la República l'any 1931 va tornar a posar la llengua catalana com a llengua vehicular, amb la fundació del Comitè de la Llengua, on s'encarregava de la normalització de la llengua i de la difusió de la llengua catalana. Seguidament, amb la Guerra Civil, es va tornar a prohibir el català a les escoles.

Amb la dictadura de Franco es viuen moments difícils pel que fa a l'ensenyament, es viu un període de repressió del català. Finalment, diferents sectors culturals i educatiu s'uneixen per fer una renovació pedagògica i promoure la llengua catalana. Òmnium Cultural i l'Escola de Mestres de Rosa Sensat van ser un dels grans recuperadors de la llengua.

Amb la fi de la dictadura, es comença amb la recuperació de la llengua catalana i de noves metodologies als centres educatius. Abans de tot, era necessària la formació de mestres, ja que molts d'aquests no sabien escriure en català per culpa del poc ús de la llengua durant la seva etapa educativa. Neix el Servei d'Ensenyament del Català per tal de fer formacions al professorat i incentivar la llengua catalana i la seva didàctica. El professor de la Universitat de Barcelona, Miquel Siguan, va empènyer la idea d'educar els infants en la llengua minoritzada, per tal de garantir la normalització. (Departament d'Ensenyament, 2015)

El Reial Decret 2092/1978, de 23 de juny, va regular de manera definitiva la llengua catalana a l'ensenyament.

3.2. La immersió lingüística

Fishman (1976, citat per Serra, 1997) la immersió lingüística és un aprenentatge de segones llengües, per tant, es parla de programes d'educació bilingüe. Aquests programes van adreçats a aquells infants que la seva llengua és la que parla la majoria.

Va ser al Canadà el que inicia el primer programa d'immersió l'any 1965 a l'escola Saint Lambert. Neix per donar resposta a problemes sociopolítics i es va crear per un grup específic de nens i nenes de la província de Quebec. L'any 1963, les famílies d'aquesta escola contacten amb Lambert i Penfield de la Universitat de McGill de Motréal, ja que havien observat que els seus fills i filles no utilitzaven de manera adequada la llengua francesa fora de l'escola i no es podien comunicar en francès. Consideraven això una greu problemàtica per tal d'aconseguir una vida laboral digne o altres problemes que els hi podrien sorgir al llarg de la seva vida. Cal destacar que al Quebec és l'única llengua de manera oficial per aquest alumnat. (Lambert i Tucker, 1972, citat per Serra, 1997).

Quan es parla d'immersió, segurament es fa referència al programa d'immersió total primerenca, el més conegut en el món i el que es troba de manera més freqüent. Com veurem a continuació hi ha altres modalitats d'immersió segons el moment en què s'incorpora una llengua, el moment d'escolaritat en el qual s'engega la immersió, el temps en què es fa aquesta immersió i el moment sociocultural. (Serra, 1997).

Les diferents modalitats d'immersió que es podien trobar eren les següents: (Holobow, 1994, citat per Serra, 1997)

- Immersió primerenca (total i parcial): aquest tipus és el que he anomenat a l'inici d'aquest punt i es va dur a terme a l'escola Saint Lambert. En aquest model, la gran part de l'ensenyança es fa amb la segona llengua, això durant els tres o quatre primers cursos d'escola. La llengua 1 es va afegint en el segon o tercer curs durant un 20% del temps en el qual es fa l'ensenyament, és a dir, les classes, i a poc a poc es va augmentant. Pel que fa al procés de la lectura i escriptura s'inicia amb la llengua 2, i durant el tercer curs es va introduint la llengua 1 en l'aprenentatge de l'escriptura i la lectura.

- Immersió primerenca parcial: la llengua 2 no es treballa tant en els primers cursos. En aquesta modalitat es fa el 50% en cada llengua.
- Immersió retardada: en aquest model l'educació es fan amb la primera llengua, i en els graus més alts es proposa usar la llengua 2 durant 30 minuts diaris. Seguidament, durant els cursos de quart i cinquè es fa el programa d'immersió total amb la llengua 2, després es continua amb la immersió parcial fins a acabar l'etapa de l'educació primària.
- Immersió tardana: amb aquest model d'immersió es fa ús durant un o dos cursos la segona llengua com a eina principal d'ensenyament a partir de l'últim curs de primària i inicis de l'educació secundària.
- Doble immersió: en aquest model d'immersió ja s'introdueixen dues llengües des del principi de l'escolarització. Les escoles Jueves de Motréal són unes de les principals referents d'aquesta modalitat.
- Superimmersió: cal dir, que aquest tipus no estava pensat per ser un model d'immersió (Serra, 1997). Sorgeix a partir d'uns fets sociopolítics a Québec, uns immigrants de parla anglesa s'havien d'escolaritzar en una escola de parla francesa.

3.3. La immersió lingüística a Catalunya

Amb la democràcia, els/les docents havien començat a tornar a introduir el català a les aules, amb el suport de diverses entitats i institucions tant polítiques com universitàries. El parlament de Catalunya va aprovar la Llei 7/1983, de 18 d'abril, que es coneix com a Llei de normalització lingüística. Amb aquesta llei es deixa per escrit com ensenyar el català i en català. (Departament d'Ensenyament, 2015)

Per tal que tot l'alumnat tingués el coneixement del català i el castellà i així evitar que hi hagués grups segons la llengua, es va optar per un model d'immersió lingüística en aquelles escoles que la llengua catalana no era la majoritària entre l'alumnat i famílies. (Serra, 1997)

L'any 1983 és marcat com l'inici oficial dels programes d'immersió lingüística a Catalunya, tot i que abans ja s'havien volgut iniciar altres programes o iniciatives, és per això, que des del 1980 fins a principi de la Llei de Normalització Lingüística es van començar els programes d'immersió lingüística. Aquests programes d'immersió es comencen a activar a les escoles públiques on principalment no abundava la parla catalana i les famílies eren castellanoparlant. Serra (1997), destaca que la gran majoria de programes d'immersió estaven creats i duts a terme pels docents dels centres educatius i per les associacions de pares i mares de les escoles.

Els programes d'immersió a Catalunya es basaven en els programes que s'havien iniciat al Canadà (Serra, 1997). Veurem algunes característiques dels programes d'immersió lingüística a Catalunya:

- El disseny del programa: es basa en el model d'immersió primerenca.
- El nivell social i cultural de l'alumnat: en algunes situacions es parteix de problemes socials familiars. Molts d'aquests infants arriben al centre amb poca facilitat de parlar la L1.
- La tipologia lingüística de l'aula: molts dels infants desconeixien la llengua catalana, és per aquest motiu que es necessitava adaptar l'aula i la manera de treballar.
- Assistir de manera voluntària al programa: és un programa promogut per l'Administració.

La immersió fa referència a un sistema d'ensenyament en el qual es fa ús durant l'ensenyament una altra llengua diferent de la primera que té l'alumnat. (Siguan, 1983, citat per Serra 1997).

Van sorgir els Plans Intensius de Normalització Lingüística Escolar, amb el seu objectiu de fer un seguit d'accions i plans per tal de coordinar-se amb altres institucions per aconseguir avançar en el domini de la llengua en tots els sectors de l'educació. A dia d'avui encara es porten a terme aquests Plans amb seminaris per guiar als mestres, proveir material a les escoles que comencen amb programes d'immersió, cursos de llengua catalana, sessions per tal d'informar a les famílies, entre d'altres. (Bel, 1991, citat per Serra 1997).

A partir de la segona meitat dels vuitanta, els mestres sortien de la universitat amb l'especialitat de llengua catalana, per donar aquesta assignatura al nivell primari. Pel que fa als mestres castellanoparlants es van crear programes d'Immersion al Professorat (PIP) per així facilitar aquesta competència lingüística.

Segons Vila (1994) la immersió lingüística educa dins d'un programa bilingüe, que permet donar a conèixer una llengua diversa a la familiar.

3.4. La immersió lingüística a l'ensenyament

Segons Arenas (2007), existeixen dos principis per tal de poder entendre l'evolució del català a les aules de Catalunya des del Franquisme. Primer de tot, el fet de generalitzar que tothom coneix el català a Catalunya i, en segon lloc, el perfil de l'escola desitjada, l'escola coneguda com a escola catalana.

Després d'un temps on la llengua materna s'utilitzava diàriament en els primers nivells de l'educació (UNESCO, 19539), en alguns casos s'indica el contrari, és a dir, hi ha situacions on és necessària l'ús de la llengua de casa, i en d'altres és beneficiós l'ús d'una altra llengua (Artigal, 1952).

Hi ha una sèrie de variables que expliquen el perquè del canvi de llengua entre llar i escola.

La primera variable fa referència a la cultura familiar i al valor que se li dona a la llengua des de casa. En aquests casos, s'accedeix al programa d'immersió amb més èxit i fa que puguin accedir a la llengua de l'escola d'una millor manera. La segona variable fa referència a l'estat motivacional de la persona que està aprenent la llengua. És a dir, es dona importància a l'actitud de l'alumnat en l'aprenentatge de la nova llengua del centre educatiu. En la tercera variable, fa referència a la comunicació de l'aula. Garantir la comunicació de l'alumnat és essencial per tal de crear interaccions a l'aula i així poder adquirir la nova llengua. Aquesta funció és totalment del docent, és la persona que pot fomentar aquestes interaccions.

(Artigal, 1952).

La idea d'immersió no es contempla a la Llei de Normalització Lingüística de 1983 i d'aquesta manera doncs es reconeix que el bilingüisme escolar no funciona i que, per tant, la solució immediata és la immersió. (Huguet, 1987, citat per Artigal 1952).

Als anys noranta van arribar alumnes estrangers a Catalunya. Davant d'aquesta situació l'ensenyament català va haver de fer front a la situació i posar mesures per tal que aquest alumnat nouvingut se senti acollit, tan emocionalment, socialment, acadèmicament i lingüísticament. A partir de cursos, tallers i formacions aquests alumnes podien seguir de millor manera l'activitat a l'aula.

Entre l'any 1998 i 1999 s'elaboren uns materials destinats a l'aprenentatge de la llengua i s'organitzen els Tallers d'Adaptació Escolar i Aprenentatges Instrumentals Bàsics (TAE). Seguidament, l'any 2004 s'aprova el Pla per a la Llengua i la Cohesió Social (LIC), per consolidar i fomentar la cohesió social, l'educació intercultural i la llengua catalana en un àmbit plurilingüe.

La nova realitat que s'estava vivint demanava una actualització de la immersió, és per aquest motiu que es va dur a terme l'actualització del model d'immersió lingüística. Era primordial tenir en compte les diverses procedències de l'alumnat, la seva cultural i la seva llengua. Es va dissenyar el Pla per a l'actualització del Programa d'Immersion Lingüística. Amb el que es pretenia aconseguir amb aquest nou pla era adaptar la metodologia d'immersió lingüística a la nova realitat dels centres, adaptar la manera d'ensenyar la llengua, millorar el català i el resultat de les competències bàsiques, engrescar a l'alumnat a fer ús de la llengua catalana i garantir la continuïtat de la immersió lingüística. (Arenas, 1938)

Arnau (1944, citat per Moreno 1944), dona gran importància a la formació de docents en l'àmbit de la immersió lingüística, per la poca coneixença i treball al respecte.

Artigal (1952) s'encarrega de reprendre amb molta més precisió la immersió lingüística, i va tornar a definir aquest terme. Per altra banda, considera que no es pot parlar d'immersió amb els infants àrabs a Catalunya, la seva llengua no la considera d'ús general. (Artigal, 1952).

Arenas (1944) diu que l'ensenyament en castellà és més visible als centres educatius privats que als públics, però, per altra banda, Boix (1956), esmenta que en alguns sectors, la llengua catalana a l'escola es veu més i que el castellà no es treballa de la manera adequada.

(Vila et al.,1994) és important no confondre el concepte de la immersió amb el canvi de llengua entre casa i escola. No vol dir que s'hagi de canviar la llengua de casa amb la de l'escola, o a l'inrevés. La immersió, es basa en la voluntarietat i el respecte cap a la llengua materna de l'alumnat.

L'aprenentatge de la llengua no es basa en el seguiment d'un horari i d'una assignatura, sinó que en totes les àrees de coneixement es fa ús de la llengua i del seu aprenentatge. (Vila et al., 1994)

Actualment, els centres educatius podran rebre fins a 1.300€ per tal de finançar diferents activitats pel foment de la llengua catalana i el seu ús. Aquesta nova mesura ha estat anunciada pel Departament d'Educació per tal de fer front a les problemàtiques que es viuen a les escoles respecte a l'ús de la llengua catalana. Seràn 800 escoles i instituts de Catalunya les que rebran una formació específica per preparar accions per la promoció de la llengua catalana dins l'aula i en diverses situacions on s'ha detectat una gran mancança de la llengua. (Salvador, 2023).

Granell (citat per Salvador, 2023), explica que el que s'ha de fer primerament és una diagnosi dels usos del català a les escoles. També, comenta que és difícil veure a l'alumnat mantenint una conversa fluïda al pati.

3.5. El llenguatge oral

El llenguatge oral és la principal eina de comunicació dels éssers humans en la qual consisteix en signes sonors, anomenats fonemes. El llenguatge s'adquireix un cop els infants coneixen la normativa estructural del llenguatge, i utilitzarien de manera inherent el coneixement de la llengua. (Chomsky, 1957).

El llenguatge s'inicia a partir de factors cognitius quan el nadó és dins del ventre de la mare i quan ja es comença a desenvolupar el sistema auditiu. A partir d'aquí, el nadó comença amb el llenguatge verbal, gràcies a la seva mare. (Barrachina, 2012).

Com diu Barrachina (2012), quan el nen o la nena té prop de 6 anys, ja és prou capaç tenir la llengua materna interioritzada i poder expressar les idees amb aquesta llengua. A partir d'aquesta edat, és quan el nen/a ja haurà assolit un llenguatge molt més consolidat amb els diferents nivells de la llengua, fonològica, fonètica, morfosintàctica...

El llenguatge ha estat en estudi durant molt de temps, i és per això que han sortit diverses teories al respecte.

En primer lloc, la teoria conductista de Skinner. El llenguatge apareix a partir de l'experiència i del que aprèn l'infant al llarg de la seva vida (Skinner, 1904). Segons Skinner (1904), el llenguatge ve a partir de la imitació, sobretot, de la mare, ja que és la persona que l'infant passa més estona.

En la teoria conductista hi ha tres tipus d'aprenentatge que afecten en el desenvolupament de la llengua. Existeix el condicionament clàssic, el condicionament operant i imitació. La comprensió del vocabulari s'adquireix a partir del primer condicionament, el clàssic, es fa l'associació de la paraula amb l'objecte. (Skinner, 1904).

Seguidament, el condicionament operant es fa a partir d'assaig – error, i la normativa i gramàtica es fa a partir d'imitacions. (Skinner, 1904).

Seguidament, una de les altres teories és la teoria innatista de Chomsky. Segons Chomsky (1928), els humans estem prou capacitats per adquirir el llenguatge de manera innata, és a dir, quan un nadó neix, té la capacitat innata del llenguatge.

Es consideren innats aquells elements o aspectes que venen a partir del naixement del nen o la nena o d'aquells elements sorgits a partir de la maduració. (Barrachina, 2012).

El llenguatge ve amb una estructura gramatical donada, però les persones amb aquella llengua materna coneixen les normes sense necessitat d'ensenyament. Tenen coneixement de la llengua i de la seva estructura. (Barrachina, 2012).

A continuació, fem referència a la teoria cognitiva de Piaget. Segons Piaget (1896), el llenguatge es pot aprendre i adquirir a partir del simbolisme, és a dir, a partir del joc i del dibuix. Primerament, s'ha de tenir la figura mental de l'objecte per després poder construir la paraula. Per tal que es pugui aprendre el llenguatge, primer és important aprendre conèixer els conceptes per posteriorment poder fer la projecció de la paraula d'aquell concepte.

Per Piaget, l'adquisició de la llengua no és innata, sinó que es va aprenent a partir de les interaccions del nivell cognitiu del nen o nena i de l'entorn que l'envolta a nivell lingüístic.

Per acabar, fem esment a la teoria de Vigotsky. Segons Vigotsky (1896), el llenguatge s'adquireix mitjançant la interacció social, és a dir, tenint contacte amb tot allò que ens envolta.

Per l'adquisició del llenguatge en els infants és necessària la interacció i ajuda d'un adult, i ja només amb adults, sinó la interacció amb la resta de la societat és primordial pel desenvolupament positiu del llenguatge.

3.6. El llenguatge oral en l'etapa dels 5 anys

Com diu Fernández (1989), l'infant ha d'estar integrat en el medi socio – cultural i es necessita la comunicació oral per tal que es pugui fer entendre i entendre a la resta de la comunitat. Abans, quan l'infant no posseeix del llenguatge verbal, usen plors, crits, gestos...

L'oralitat implica tenir desenvolupada la part cognitiva del nen o nena, ja que es necessita tenir coneixement de l'entorn, l'estabilitat de les persones i associar una paraula amb un objecte. La comunicació verbal vol dir escoltar, comprendre i ser capaç de donar resposta. (Fernández, 1989).

Ens centrem en l'etapa del llenguatge dels 3 als 6 anys, concretament, als 5 anys, ja que és el grup d'edat en que fem aquesta observació i anàlisi.

Durant aquesta etapa d'adquisició de la llengua, els infants comencen a desenvolupar de millor manera el seu llenguatge, ja que un dels fets és l'inici de l'escola i això provoca interaccions amb els iguals, a poc a poc la comunicació del nen/a es va perfeccionant.

Entre els 4 i 6 anys pràcticament tots els infants pronuncien correctament tots els fonemes del llenguatge, es destaca el fonema r, ja que els hi provoca molta més dificultat i és per això que molts infants no pronuncien aquest fonema adequadament. A partir d'aquesta edat, les oracions compostes ja comencen a aparèixer, van sorgint coordinacions entre les oracions, com per exemple, *el però*. (Aparici et al, 2001).

En l'edat dels 5-6 anys, existeixen expressions que els infants encara no poden anomenar ni comprendre, com per exemple l'humor i la ironia. Tot i això, els nens i nenes d'aquesta edat ja comencen a tenir un bon desenvolupament del llenguatge.

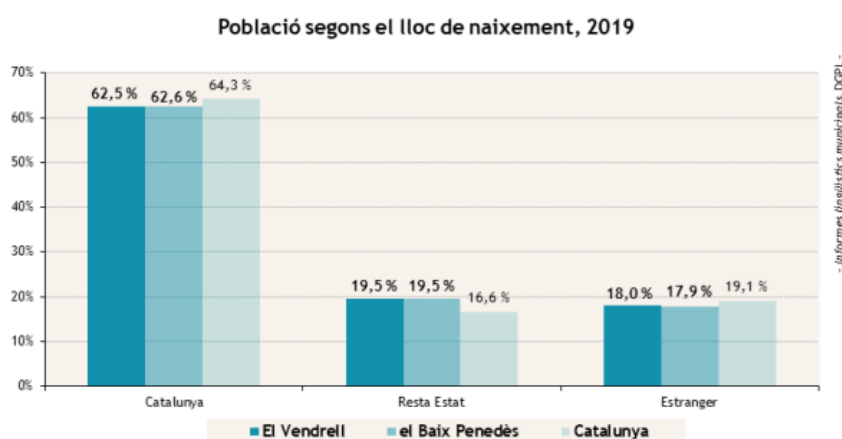
3.7. La llengua catalana al Baix Penedès

Primerament, cal destacar que només el 36% de la zona del Camp de Tarragona i el Baix Penedès parlen habitualment el català, segons les dades extretes del Consorci per a la Normalització Lingüística de Tarragona.

Segons Rosa Ibarz, (2022) directora del CNL, avui en dia es considera una situació preocupant, i cal dir que des del Consorci per a la Normalització Lingüística es proporcionen cursos bàsics i altres iniciatives per al foment del català. La zona del Camp de Tarragona i el Baix Penedès es troba al mateix nivell d'ús del català que l'Àrea Metropolitana de Barcelona, on és on menys es parla el català de tot Catalunya.

Si ens centrem en el Baix Penedès, concretament, El Vendrell, la seva capital, en l'any 2019 la població total era de 37.606 habitants, 23.485 nascuts a Catalunya, 7.334 nascuts a la resta d'Espanya i 6.787 a l'estranger. Amb aquestes dades, hi ha hagut una pujada de la població des del 2000, amb 15.063 habitats. Les persones nascudes a l'estranger ha augmentat en 5.495 habitants. (Idescat, 2019).

Pel que fa als nascuts a l'estranger, El Vendrell té un nombre similar de nascuts estrangers a la seva comarca i a tota Catalunya.

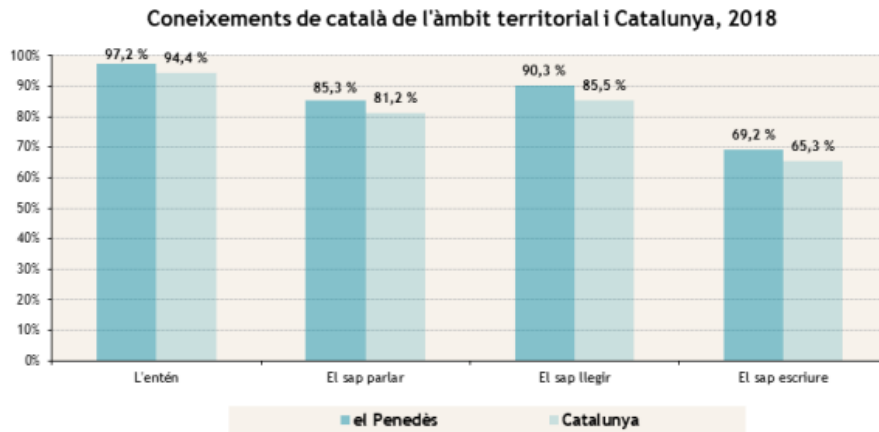

Gràfic 1. Padró continu. Idescat

A partir del Cens de població i habitatges i de l'enquesta d'usos lingüístics de la població, es va extreure una sèrie de dades relacionades amb el coneixement del català al Baix Penedès. Aquesta enquesta es refereix a la població adulta a partir de 15 anys.

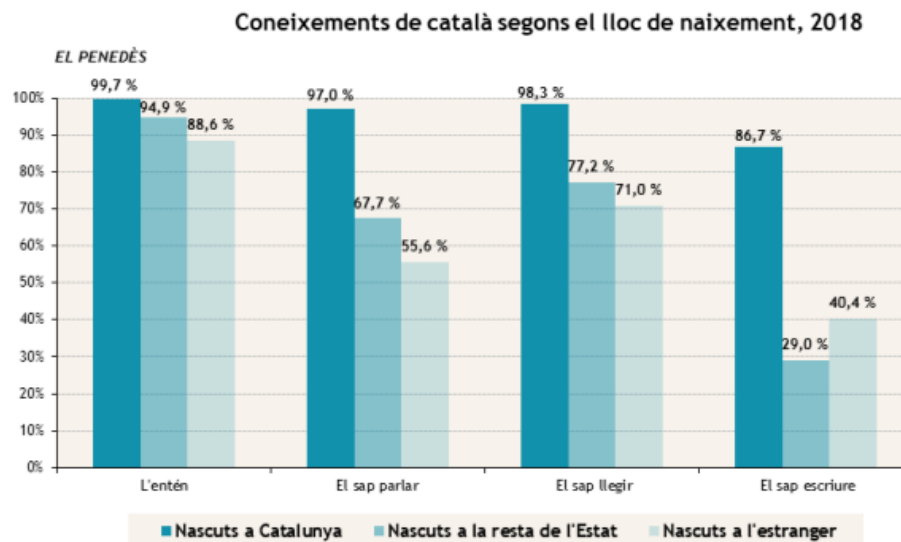
Pel que fa a Catalunya, l'any 2018, 4.170.500 persones sabien escriure el català, 5.463.100 afirmen llegir correctament el català, 5.187.100 el sabien parlar i pel que fa a la comprensió 6.028.000 l'entenen.

Pel que fa a la zona del Penedès, 272.900 persones sabien escriure el català, 356.200 afirmava saber llegir el català, 336.800 el sabien parlar i 383.400 l'entenia.

Gràfic 2. Enquesta d'usos lingüístics de la població 2018. DGPL i Idescat.

En la següent taula, la taula 3, es mostra el coneixement del català dels habitants amb més de quinze anys, que han nascut a Catalunya, a la resta d'Espanya i fora de l'Estat.

Gràfic 3. Enquesta d'usos lingüístics de la població 2018. DGPL i Idescat

3.8. Normativa

Per tal de seguir les diverses indicacions des dels centres educatius amb relació a la llengua, hi ha una sèrie de lleis i normatives on es parla de la llengua catalana i el seu ensenyament i les bases a seguir:

Decret 1433/1975, de 30 de maig, per al que es regula la incorporació de les Llengües natives als programes dels Centres d'Educació Preescolar i General Bàsica

En aquest decret es regula la incorporació de les llengües natives a l'ensenyament de l'etapa d'infantil i a l'ensenyament bàsic. Aquest fet, ajudava a la integració dels alumnes, tot fent referències a les llengües maternes de cada nen o nena, d'aquesta manera també es fomentava l'aprenentatge d'altres llengües.

Reial decret 2092/1978, de 23 de juny, per al que es regula la incorporació de la Llengua Catalana al sistema d'ensenyament de Catalunya

Aquest decret regula de manera definitiva la incorporació de la llengua catalana a les institucions educatives.

A causa de la diversitat de llengües i a la realitat lingüística que Espanya estava vivint, es van veure amb la necessitat de fer entrar de manera oficial el català a l'ensenyament. D'aquesta manera, es garantia l'ensenyança de la llengua materna, això sí, sense deixar de banda la llengua espanyola.

Aquest decret també regulava formalment els estudis que s'havien fet en altres centres o institucions. Això, donava validesa als títols de Mestre de Català expedits per la Generalitat.

Llei 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística a Catalunya

Aquesta llei és coneguda com la Llei de Normalització Lingüística, va ser aprovada per unanimitat l'any 1983 al Parlament de Catalunya.

El que vol és donar més importància a la llengua i fer que sigui d'ús normal i oficial. El que es vol aconseguir amb aquesta llei és fomentar el català, que el seu ús sigui efectiu, normalitzar el català als mitjans de comunicació i que es faci extens l'aprenentatge del català arreu del territori.

Els principis d'aquesta llei són els següents:

- Que el català sigui la llengua pròpia de l'ensenyament dels centres educatius.
- Que els infants tinguin dret a ser ensenyats amb la seva llengua habitual, sigui el català o el castellà.
- Impedir que els alumnes siguin separats per centres i aules segons la seva llengua.
- Un cop l'alumnat comenci els seus estudis als centres educatius, sigui quina sigui la seva llengua d'ús quotidià, acreditar un coneixement de les llengües oficials, que la utilitzin de manera correcta.

Llei orgànica general del sistema educatiu 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu

Amb aquesta llei el que es volia assolir és formar plenament als infants sense distingir el seu sexe, edat... construint el seu aprenentatge amb ètica i moral. Aquesta llei fomenta l'aprenentatge a cooperatiu, cohesionat, tot potenciant la participació entre l'alumnat i el respecte.

Es dona molta èmfasi a la no discriminació i desigualtat per sexe, raça i origen social.

Pel que fa a la llengua, aquesta llei va impulsar diferents decrets per a tots els nivells educatius que divulgaven el català com a llengua d'aprenentatge a totes les escoles.

Llei 1/1998, de 7 de gener, de Política Lingüística

Aquesta llei és una actualització de la llei de Normalització Lingüística, Llei 7/1983, de 18 d'abril, per tal de renovar els seus principis:

- El català s'ha d'usar com a llengua vehicular durant l'ensenyament d'infantil i primària.

- L'alumnat del primer ensenyament, té dret a què el seu aprenentatge sigui impartit en la seva llengua materna o habitual. L'administració és l'encarregada de proporcionar totes les ajudes que siguin necessàries.
- El català i el castellà han d'estar presents als plans d'estudi, d'aquesta manera els infants que tinguin aquestes llengües com a llengua usual, les han de poder utilitzar fins al final de l'etapa de l'educació obligatòria.

Llei orgànica d'educació, de 3 de maig de 2006 (LOE)

Aquesta llei segueix el mateix procediment que la llei LOGSE. La Llei orgànica d'educació (LOE), va incloure en l'ensenyament a partir del primer curs de cicle inicial de primària la llengua estrangera.

Per tal de dur a terme aquesta llei, el Departament d'Educació va implantar els següents projectes:

- L'ORATOR (1999 - 2006)
- PELE (Plans Experimentals de Llengües Estrangeres 2005 - 2013)

Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOMLOE)

Aquesta llei és una modificació de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig. Cal destacar que alguns objectius de la LOE els ha mantingut.

Un cop l'alumnat acaba l'educació bàsica, han d'haver assolit el domini total en la llengua oficial i si cal, una llengua cooficial corresponent.

És l'administració educativa l'encarregada d'aplicar els instruments de control, avaluació i millora propis del sistema educatiu, per potenciar i promoure que les escoles portin a terme l'anàlisi per garantir que tot l'alumnat assoleixi la competència en comunicació lingüística.

Les modificacions que ha fet aquesta llei són en l'estructura del sistema educatiu:

- Eliminació de les proves finals en cada etapa escolar.
- Repetició de curs màxim dues vegades en l'ensenyament obligatori.
- Més oferta de places en centre públics.

Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (LEC)

Amb aquesta llei es regula la normalització lingüística per tal de garantir el català als centres educatius i fomentar la llengua vehicular de les escoles de Catalunya.

Els currículums han de garantir el domini total de les llengües oficials catalana i castellana en finalitzar l'ensenyament obligatori. Pel que fa a l'alumnat nouvingut i no coneix una de les dues llengües oficials, tenen dret a rebre suport específic referent a la llengua, i el centre és l'encarregat de donar aquest suport de manera individualitzada a l'alumnat.

Totes les activitats educatives i el material didàctic corresponent, han de ser en llengua catalana, excepte, les matèries de llengua i literatura castellana.

Llei 8/2022, del 9 de juny, sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari.

La llengua usada generalment és la llengua catalana, la llengua vehicular, i és la llengua d'ús normal en l'acollida dels infants nouvinguts. El castellà, depenent de com l'hagin fixat els centres educatius. L'educació en català i castellà ha d'estar garantida dins dels currículums, per tal que tot l'alumnat assoleixi el domini oral i escrit de les dues llengües oficials.

4. MARC METODOLÒGIC

El marc metodològic és la part més important d'aquest treball, ja que és la part on s'han pogut treure les dades reals d'aquest estudi.

Per l'obtenció dels resultats d'aquest treball final de grau, primerament es va fer una entrevista a dues expertes en temes lingüístics dels Serveis Educatius del Baix Camp. En aquesta entrevista es van poder extreure primeres informacions respecte a la immersió a les aules d'I5. Aquesta entrevista crea el lligam entre el marc teòric i la realització de la part pràctica del treball.

Seguidament, per realitzar l'estudi d'anàlisi de l'adquisició de la llengua catalana per la implementació de la immersió lingüística a les aules d'I5 del Baix Penedès, s'ha comptat amb la participació d'11 escoles, 4 de les quals són de la capital de la comarca, i la resta de diversos pobles de la zona.

En aquestes escoles s'ha vist el funcionament diari de l'aula a partir d'uns ítems creats per l'observació de la implementació de la immersió lingüística.

Les escoles estan codificades, per tal de garantir l'anonimat de les escoles participants en l'estudi.

4.1. Preguntes d'investigació

Les preguntes d'investigació plantejades abans d'iniciar la part metodològica són:

1. Quin és el plantejament real de les docents en la immersió lingüística?
2. Es fan les correccions pertinents quan els infants fan castellanismes?
3. Quin és el procés d'implementació de la immersió lingüística a les aules d'I5?
4. Es fa ús de la llengua catalana a les aules d'I5?
5. Què fan les docents en el procés d'adquisició de la llengua catalana amb l'alumnat d'I5?
6. Quina és la procedència de l'alumnat participant en l'estudi?

4.2. L'entrevista

L'entrevista es va dur a terme a dues expertes treballadores dels Serveis Educatius del Baix Camp. Una de les entrevistades fins fa poc encara era mestra d'educació infantil, actualment es fa càrrec de la formació relacionada amb l'aprenentatge de la llengua catalana i la immersió lingüística als centres educatius.

Per altra banda, la segona entrevistada és la directora del programa LIC. Són un equip de 13 persones i la seva tasca és donar suport als centres, assessorament i formació als docents a tot allò que fa referència a la llengua.

Les dues entrevistades fan les formacions dels programes que té el departament, tant formacions de llengua oral com escrita. Uns dels programes que porten a terme és Impuls de la lectura i Programa Avancem cap al tractament integral de les llengües.

Les dues entrevistades van arribar a la mateixa conclusió, les docents no estan conscienciades amb l'àmbit lingüístic i, per tant, desconeixen totalment el tema.

Elles coneixen la zona del Baix Penedès, ja que son formadores de diverses escoles de la zona, consideren que el català a les escoles del Baix Penedès gaire bé no existeix.

Per altra banda, van destacar que actualment les mestres no interactuen amb l'alumnat, a causa del treball per ambients. És important crear espais de conversa entre l'alumnat i alumnat i docent per tal d'afavorir a la pràctica de la llengua catalana.

Creuen necessari l'ús de suports visuals i materials didàctics a l'aula per potenciar la llengua catalana i així dur a terme el procés de la immersió lingüística.

4.3. Interpretació i anàlisi de dades

Per la realització de l'estudi s'ha comptat amb la participació de 225 alumnes d'I5 de la comarca del Baix Penedès.

Per l'obtenció de resultats, ha estat creada una taula amb dades quantitatives i qualitatives per tal d'analitzar i observar les aules d'I5 del Baix Penedès el procés d'adquisició de la llengua catalana en la implementació de la immersió lingüística. Per estructurar l'anàlisi als centres educatius, s'ha dividit en 4 parts: metodologia, motivació i aspectes emocionals, aspectes familiars i usos de la llengua.

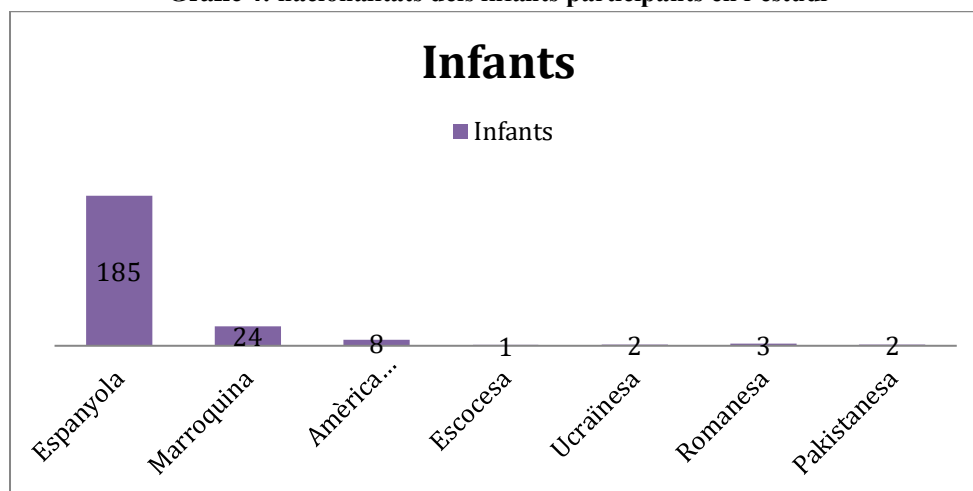
Les dades extretes han estat sobretot enfocades en la conversa, la conversa entre l'infant i la docent, la conversa entre els infants i la conversa entre les docents del centre educatiu. Per altra banda, partint també de la conversa, durant l'estudi s'ha observat els castellanismes de l'alumnat i la correcció d'aquests de la docent de l'aula.

Altrament, s'ha donat importància en aquesta anàlisi als suports visuals de l'aula i materials didàctics que puguin fomentar la llengua.

També, en l'observació a l'aula es va tenir en compte les nacionalitats dels infants i la llengua d'ús a casa.

4.3.1. Nacionalitats

Gràfic 4: nacionalitats dels infants participants en l'estudi

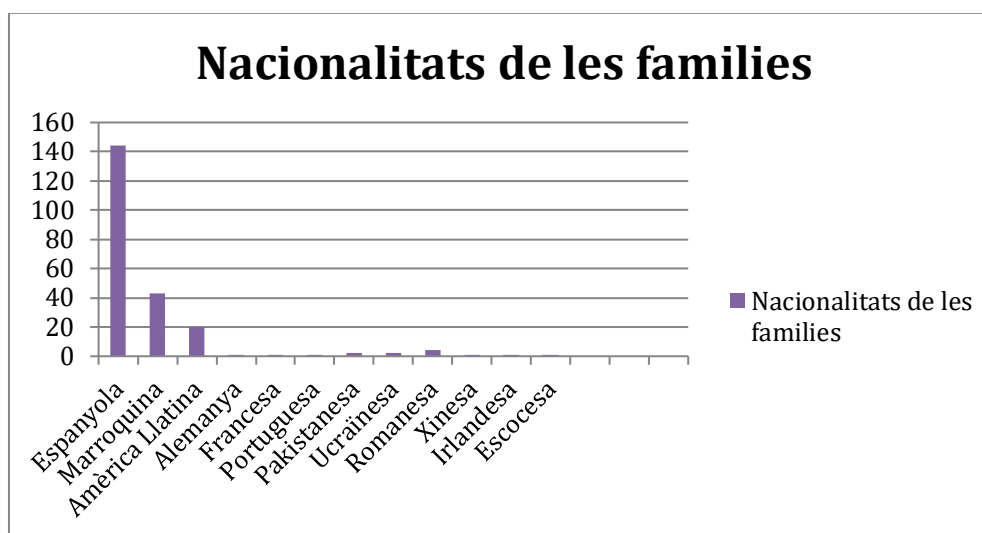

Gràfic 4: elaboració pròpia

Com es pot observar en aquesta primera gràfica, pel que fa a les nacionalitats dels infants, trobem un gran nombre d'infants de nacionalitat Espanyola, concretament, 185 infants, la gran part de l'alumnat. Pel que fa a la nacionalitat Marroquina compta amb 24 infants, de l'Amèrica Llatina 8 infants, 1 infant de nacionalitat Escocesa, 2 de nacionalitat Ucraïnesa, 3 de la Romanesa i 2 de la Pakistanesa.

Es destaca, que la gran part d'infants de nacionalitat Marroquina provenen de la capital de la comarca, concretament de l'escola T1123, escola d'alta complexitat amb gran part de l'alumnat nouvingut.

Gràfic 5: nacionalitats de les famílies dels infants participants en l'estudi

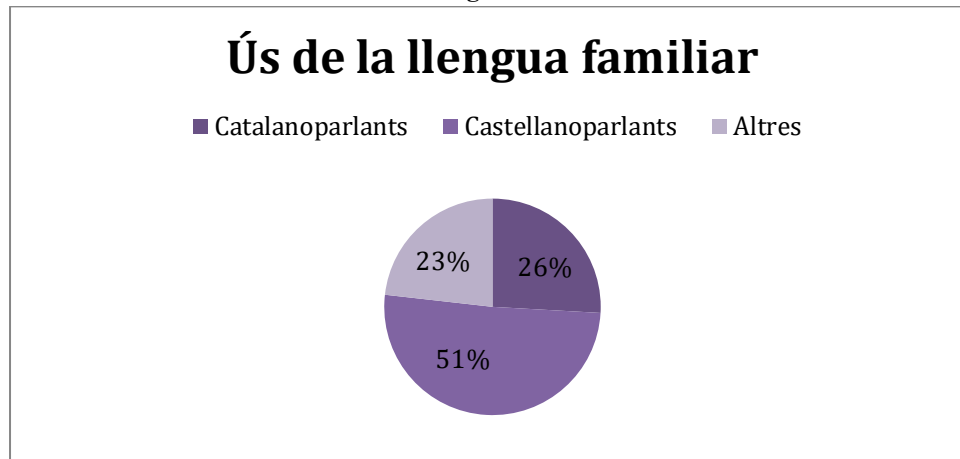
Gràfic 5: elaboració pròpia

En aquesta segona gràfica fent referència a les nacionalitats de les famílies, es pot observar 144 famílies de nacionalitat Espanyola, seguit de 43 famílies de nacionalitat Marroquina. De l'Amèrica Llatina trobem 20 famílies provinents de Puerto Rico, Brasil, Argentina, Colòmbia, Veneçuela i Santo Domingo. Segueix amb una família de nacionalitat Francesa i Portuguesa, 2 de nacionalitat Pakistanesa i Ucraïnesa, 4 famílies de nacionalitat Romanesa i una família de la nacionalitat Xinesa, Irlandesa i Escocesa.

El gran volum de famílies marroquines prové de la capital de la comarca seguida també de famílies de l'Amèrica Llatina.

4.3.2. Llengües d'ús

Gràfic 6: llengües d'ús familiar

Gràfic 6: elaboració pròpia

Aquest diagrama mostra el tant per cent de la llengua d'ús familiar, és la dir, la llengua que utilitza l'alumnat i les famílies fora de l'escola.

S'observa que un 51% és família castellanoparlant, un 26% família catalanoparlant i un 23% fa ús d'altres llengües.

Es destaca la gran presència de famílies castellanoparlants i es veu una gran igualtat entre famílies catalanoparlants i famílies que empren altres llengües com a eina de comunicació.

4.3.3. Metodologia

Pel que fa a l'aspecte analitzat de la metodologia, s'han observat els **suports visuals** de l'aula, el **discurs de la docent**, la **correcció dels castellanismes** dels infants, la importància de la **llengua oral** a l'aula, les estratègies que aplica el tutor o tutora per tal d'afavorir la comprensió de l'infant, els tipus d'activitats que afavoreixen la **interacció** i els **materials didàctics** que potencien la llengua catalana.

- **SUPORTS VISUALS**

Taula 1: suports visuals a les aules.

CENTRES EDUCATIUS	NOMBRE D'ESPAIS ON ES VEUEN SUPORTS VISUALS	TIPUS DE SUPORTS VISUALS	SUPORTS VISUALS EN CATALÀ	SUPORTS VISUALS EN CASTELLÀ	SUPORTS VISUALS EN ALTRES LLENGÜES
P0123	3	Suports visuals en l'espai del bon dia, portades impreses de contes penjades a la paret i pictogrames	3	1 (els contes que es veuen a l'aula, alguns són en castellà, per tant, la portada és en castellà).	0
P0223	1	Espai del bon dia	1	0	0
M0323	4	Espai del bon dia, espai de l'estació de l'any, cançons penjades a la paret, imatges de la primavera amb la paraula corresponent	4	0	0
C0423	1	Espai del bon dia (molt reduït)	1	0	0
C0523	2	Espai del bon dia i abecedari	2	0	0

V0623	2	Espai del bon dia i abecedari	2	0	0
C0723	2	Espai del bon dia i abecedari	2	0	0
M0823	4	Espai del bon dia, abecedari, espai de l'estació de l'any i espai del protagonista de la setmana	4	0	1 (el nom de l'estació de l'any també surt en anglès)
G0923	2	Espai del bon dia i abecedari	2	0	0
J1023	1	Espai del bon dia	1	0	0
T1123	1	Espai del bon dia (es poden trobar pictogrames)	1	0	0

Taula 1: elaboració pròpia

Pel que fa als **suports visuals**, abunden sobretot en la zona del bon dia, és a dir, els mesos de l'any, els dies de la setmana, alguna dita del mes en el qual estan... però generalment no es veu un gran nombre de suports visuals. En alguns altres centres educatius s'observa l'abecedari, amb la lletra, una imatge i la paraula corresponent.

En els racons i ambients es fa ús de diversos materials visuals, on es fomenta l'ús de la llengua a partir de la conversa i escriptura.

En algunes de les escoles es veuen pictogrames a la paret, on aquí surt la imatge i paraula d'alguna acció.

Es destaca el gran volum de suports visuals en dues escoles de fora de la capital del Baix Penedès.

Pel que fa a la llengua d'aquests, la major part dels suports són en llengua catalana, tot i que a l'escola P0123, es veu la portada d'alguns contes penjats a la paret, alguns d'aquests en castellà. Per altra banda, l'escola M0823, té el nom de les estacions de l'any en català i anglès.

- **DISCURS DE LA DOCENT**

Taula 2: discurs de la docent segons els centres analitzats.

CENTRES EDUCATIUS	DISCURS EN CATALÀ	DISCURS EN CASTELLÀ	DISCURS EN ALTRES LLENGÜES	DISCURS VARIAT (USA PARAULES EN CASTELLÀ O ALTRES)
P0123	X			X
P0223	X			X
M0323	X			X
C0423	X			
C0523	X			

V0623	X			
C0723	X			
M0823	X			
G0923	X			
J1023	X			
T1123	X			

Taula 2: elaboració pròpia

Com es pot observar en aquesta taula resum del **discurs de la docent**, amb relació a la llengua del discurs, es pot veure com en la gran part dels centres educatius estudiats, s'usa la llengua catalana com a mitjà principal de comunicació. Es destaca en tres escoles, l'ús puntual d'altres llengües, en els tres casos, en castellà. S'analitza l'ús de la llengua castellana en aquests tres centres educatius quan algun infant es dirigeix a la docent en castellà, ella contesta amb una frase en castellà o algunes de les paraules són en castellà. En cap altre centre s'ha vist aquesta situació.

- **CORRECCIÓ DELS CASTELLANISMES**

Taula 3: correcció dels castellanismes segons el centre educatiu analitzat.

CENTRES EDUCATIUS	CORRECCIÓ DELS CASTELLANISMES	CORRECCIÓ ANOMENANT LA PARAULA	CORRECCIÓ ANOMENANT LA MATEIXA FRASE
P0123	No es corregeixen		
P0223	No es corregeixen		
M0323	Si es corregeixen	La docent diu la mateixa paraula que l'infant però en català.	
C0423	No es produeixen castellanismes		
C0523	Si es corregeixen		La docent repeteix la mateixa frase que diu l'infant en català i fa

			que l'alumne la repeteixi.
V0623	Si es corregeixen		La docent repeteix la mateixa frase que diu l'infant en català i fa que l'alumne la repeteixi.
C0723	Si es corregeixen	La docent diu la mateixa paraula que l'infant però en català.	
M0823	Si es corregeixen		La docent fa repetir als infants en català allò que han dit en castellà.
G0923	Si es corregeixen		La docent corregeix els castellanismes a partir d'explicacions i de la repetició de les frases que es diuen en castellà.
J1023	No es corregeixen		La docent només repeteix en català allò que l'infant diu en castellà.
T1123	Si es corregeixen	La docent fa dir en català als infants les paraules que han dit en castellà.	

Taula 3: elaboració pròpia

En la gran part dels centres educatius analitzats, les docents **corregixen els castellanismes** de l'alumnat. En els casos que la docent els corregeix, es veu com repeteix el que els infants diuen en llengua castellana en català, com els hi pregunta com es diu en català, com fa veure

que no ha entès allò que l'alumne ha dit... és a dir, la docent aplica diverses estratègies per tal que el nen o nena intenti anomenar aquella paraula en llengua catalana.

- **LLENGUA ORAL I INTERACCIONS**

Es nota una gran importància de la **llengua oral** en tots els centres analitzats, les docents provoquen espais de conversa a partir de les rutines matinals, sobretot els dilluns, ja que es dona un espai on els infants expliquen el seu cap de setmana o altres inquietuds que els hi han succeït. Altrament, la disposició de les taules a l'aula es troba d'una manera on tots i totes es puguin veure les cares i així fomentar la interacció entre iguals.

El treball de la llengua oral es veu de manera general en tots els centres educatius participants en l'estudi, tots els centres aposten per un espai de conversa cada dia.

Majoritàriament en tots els centres educatius es duen a terme activitats que afavoreixen la **interacció**, ja siguin racons, ambients, joc simbòlic o el treball per projecte. En aquestes activitats es fa ús de diferents materials que enriqueixen en l'aprenentatge de la llengua catalana. Això no obstant, la major part de l'alumnat empra el castellà per comunicar-se amb els/les iguals.

4.3.4. Motivació i aspectes emocionals

Taula 4: motivació i aspectes emocionals relacionats amb el treballat a classe en relació a la llengua.

CENTRE EDUCATIU	ÚS DE CANÇONS	ESPAI DE CONVERSA: COM ESTÀS	REPÀS I LECTURA DE DITES I POEMES	REPÀS DELS MESOS DE L'ANY	REPÀS DELS DIES DE LA SETMANA
P0123	X	X	X	X	X
P0223	X	X		X	X
M0323		X	X	X	X
C0423	X	X		X	X
C0523	X	X		X	X
V0623	X	X		X	X

C0723	X	X		X	X
M0823	X	X	X	X	X
G0923	X	X	X	X	X
J1023		X		X	X
T1123	X	X	X	X	X

Taula 4: elaboració pròpia

En aquesta secció de l'anàlisi es dona importància en la motivació de la docent cap a l'infant en la **conversa i en l'aprenentatge de la llengua catalana**.

Es fa ressaltar en tots els centres la sessió del bon dia i del com estàs, un moment en entrar a l'aula on els infants expressen el que senten i com estan aquell dia. Les docents es mostren interessades per les seves explicacions, tot fent repeticions i preguntes d'allò que diuen. S'ha pogut veure que en la gran majoria de centres educatius, els dilluns és un dels dies on donen més importància a l'oralitat, ja que és el dia on es comenta el cap de setmana. Per fer això, en molts centres s'opta per l'ús de materials didàctics on es poden enganxar fotografies i així es dona facilitat als infants en la conversa.

Per tal de motivar a l'infant a fer ús de la llengua, les docents apliquen diverses estratègies com les **cançons**, sobretot en les rutines, les **dites i poemes**. Aquestes les diuen en català, però al parlar de manera més lliure entre infants o amb algunes de les docents, empen la llengua castellana. S'ha pogut analitzar que les dites i els poemes, en molt pocs centres educatius es recalca repassar la dita o poesia cada dia. En alguns dels centres estudiats en aquest treball sí que s'ha vist que cada dia repassen el poema del mes, en altres centres només el diuen dia que s'inicia el més.

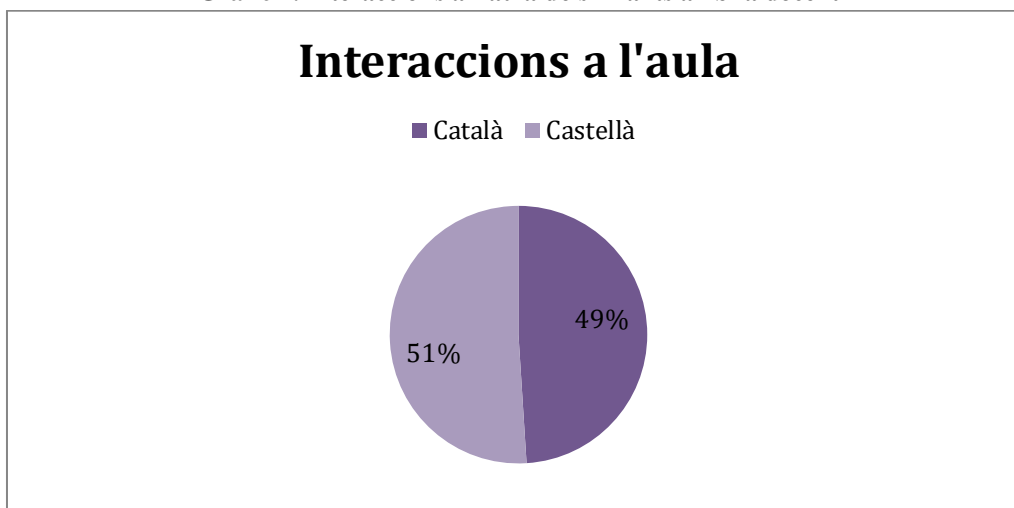
4.3.5. Aspectes familiars

En tot moment es respecta la identitat cultural i social de les famílies de l'alumnat del centre. En aquest aspecte, les docents són conscients de la gran diversitat d'alumnat que hi ha i, per tant, intenten amoldar-se a allò que hi ha a l'aula.

S'intenta fer participar a totes les famílies, d'aquesta manera és molt més fàcil crear un lligam entre família i escola.

4.3.6. Usos de la llengua a l'aula

Gràfic 7: interaccions a l'aula dels infants amb la docent

Gràfic 7: elaboració pròpia

En aquesta gràfica circular s'observa les diverses interaccions a l'aula dels infants, sobretot amb la docent. S'aprecia una gran igualtat entre les interaccions en català i les interaccions en castellà. Cal destacar que la gran majoria d'aquestes interaccions són dins l'aula amb la tutora o altres docents especialistes.

En l'observació a l'aula, es va posar atenció també amb les interaccions entre infants, que majoritàriament eren totes en llengua castellana. L'alumnat nouvingut utilitzava sovint la llengua catalana, ja que és la llengua que estan començant a aprendre i, per tant, es relaciona de manera automàtica amb l'escola.

Els temes principals que es parlen a l'aula en català són les rutines, els colors, els mesos de l'any i els dies de la setmana, pel fet que són aspectes bàsics que es tracten a l'aula diàriament. Aquests temes els parlen a l'hora de l'assemblea del matí, un cop arriben es col·loquen de manera que tots i totes es puguin veure, per així també, fomentar la conversa i iniciar la rutina del bon dia. En aquests moments s'ha pogut analitzar que una gran quantitat dels alumnes tendeix a dir alguna paraula o frase en català, o almenys, en molts casos, ho intenten.

Pel que fa a les interaccions del personal docent, en la majoria dels centres són en català, tret d'alguns moments quan conversen de factors externs al centre educatiu que ho fan en castellà.

5. CONCLUSIONS

La redacció de les conclusions d'aquest treball final de grau, es basen en els resultats obtinguts a partir de l'extracció de dades durant les visites a les aules d'I5 dels centres educatius de la comarca del Baix Penedès i a partir de les qüestions prèviament plantejades.

Pel que fa al procés de la immersió lingüística a les aules d'I5, s'ha pogut observar que en general és un procés que no en totes les escoles es duu a terme de la manera més correcta, ja que no totes les docents estan conscienciades. Durant les visites als centres educatius, parlant amb les docents, comentaven la greu problemàtica que s'està vivint respecte a aquest tema a les aules i centres educatius, perquè la majoria de les docents no tenen formació i no prenen consciència d'aquest problema. En general, la comunitat educativa demana recursos per aconseguir realitzar d'una millor manera el procés d'immersió lingüística a les aules.

Una de les escoles analitzades, comentava que no només necessiten prendre consciència les docents, sinó que també, tot el personal extern al centre, com les monitores de menjador, vetlladores, personal de neteja... han informat a tot aquest personal perquè també faci ús del català dins del centre educatiu.

Això si, m'ha cridat l'atenció els resultats obtinguts en les interaccions dels infants, s'ha vist com realment hi ha una igualtat entre les interaccions en català i en castellà a l'aula amb la docent, tot i que hi ha més interacció en castellà. Per altra banda, en les interaccions entre infants majoritàriament són en castellà, la qual cosa m'imaginava i ja havia observat anteriorment en els meus pràcticums als centres educatius.

Com s'ha pogut analitzar i veure, són molts els castellanismes que fa l'alumnat, i són poques les correccions o incisos que es fan. Moltes docents valoren més positivament el fet que l'alumnat pugui expressar-se lliurement sense interrupcions de la mestra, ja que si cada moment se'ls hi està fent correccions, creuen que l'infant perd el fil del què està dient i la conversa ja no és fluida. Per tant, pel que fa als moments de conversa a les aules, es destaca que totes les docents deixen espais de conversa, sobretot, a primera hora del matí. S'aprofiten temes aliens a l'escola per a fer ús de l'oralitat.

Pel que fa a la correcció dels castellanismes, cal posar en relleu a l'escola C0523, J1023, G0923 i T1123. Primerament, cal dir, que la tutora d'I5 de l'escola C0523, prenia molta consciència del procés d'immersió lingüística i donava importància a la llengua catalana. Per altra banda, l'escola G0923, una escola coneguda de la capital de la comarca, ressaltava en què una gran quantitat de l'alumnat no feia ús de la llengua castellana, i que ells mateixos eren conscients en els castellanismes que feien. Aquests infants, en iniciar I3, ja tenien la mateixa docent que actualment, per tant, el treball en la immersió es fa des dels 3 anys i la mestra dona importància a la llengua vehicular tot reforçant positivament quan els infants parlen en català, des dels 3 anys se'ls ha motivat en l'adquisició de la llengua catalana. Comparant amb la resta d'escoles de la capital, aquesta aula destaca per sobre les altres.

Altrament, es destaca l'escola T1123, una escola d'alta complexitat amb la majoria d'infants i famílies procedents de l'estranger i amb molts infants nouvinguts en poc temps. Abans de la visita en aquesta escola tenia baixes expectatives, a causa de la seva influència, un cop realitzada l'observació i anàlisi, es destaca la importància de la llengua catalana en aquest centre educatiu. En l'aula visitada, tots els infants eren estrangers, excepte un espanyol. La majoria dels infants es dirigien amb la mestra en català, fent algun castellanisme, però intentant conversar amb la llengua vehicular de l'escola. A partir d'aquesta anàlisi, he pogut deduir la següent conclusió, aquests infants a casa seva usen la llengua materna, en molts casos, el marroquí, i per tant, entenen que la llengua de l'escola és el català. A banda del marroquí, no tenen cap altra llengua, només la de l'escola, i, com a conseqüència associen la llengua catalana amb l'escola.

Respecte a les interaccions, pel que fa a les docents, en general totes parlen en català, sobretot si són temes interns al centre, tot i que, s'ha pogut observar en alguna escola, que les docents parlen entre elles en castellà, segurament perquè se senten més còmodes i és la seva llengua materna. En les interaccions de l'alumnat, una gran part de l'alumnat estudiat en aquest treball, fa ús de la llengua castellana. Els infants tenen molts estímuls exteriors que fan ús del castellà, com per exemple, els dibuixos animats. En el joc simbòlic es pot veure com els infants usen el castellà per dirigir-se entre ells, aquest fet és provocat pels estímuls de l'exterior. M'agradaria destacar també, que els infants catalanoparlants, utilitzen el castellà per comunicar-se entre ells, fet que em va provocar incertesa durant les primeres visites a les

escoles. En aquestes situacions, crec que també influeix la televisió, ja que actualment la major part dels dibuixos són en castellà.

Pel que fa a les procedències, majoritàriament tot l'alumnat estudiat és del nostre país, tot i que cal dir, es troben molts alumnes i famílies provinents del Marroc i d'Amèrica Llatina. Aquests infants, principalment, en moltes ocasions fan ús de la llengua catalana, en canvi, l'alumnat nacional, tendeix més a fer ús de la llengua castellana.

Com ja he comentat anteriorment, l'alumnat estranger i sobretot, l'alumnat nouvingut, a l'escola usen el català, per la relació que fan d'escola i llengua.

En referència a la llengua familiar, cal destacar la gran igualtat entre les famílies catalanoparlants i les famílies que empren altres llengües. Es destaca l'ús de la llengua castellana per sobre de les altres, ja que moltes de les famílies provenen de la resta de l'estat espanyol.

Em va cridar l'atenció l'escola C0723, una ZER d'un municipi d'uns 500 habitatants. Inicialment, les meves expectatives eren molt altes, ja que tenia el pressentiment que destacaria per sobre les altres. Prèviament, les meves sensacions en aquesta escola eren que tot l'alumnat parlaria el català i que el procés d'immersió lingüística es realitzaria de manera correcta. Havent fet l'anàlisi amb l'alumnat d'I5, he pogut veure que el poble on està ubicada l'escola no té cap influència, i que el fet que sigui una escola rural tampoc.

Per acabar, puc dir que ha estat una recerca enriquidora, he pogut conèixer el treball de les docents en aquest àmbit i tot el que pensen al respecte. Falta molt de treball i formació per tal de fer consciència i conèixer el problema que viu la llengua catalana en els centres educatius de la zona del Baix Penedès. També, he pogut conèixer i observar de primera mà la gran majoria d'escoles del meu territori, per així poder treure les meves pròpies conclusions del tema, ja que sovint, se sent parlar dels centres, però la gent no ho coneix.

Personalment, penso que és necessari incidir en aquest aprenentatge per tal de crear infants competents en l'ús de la llengua catalana, i ja no només l'alumnat, sinó que també els i les docents.

Així doncs, arribats a aquest punt final de l'estudi, trobo necessari esmentar que es podria millor d'aquest treball. Principalment per tal d'obtenir unes dades encara més exactes, seria necessari elaborar l'anàlisi amb totes les escoles del Baix Penedès. La principal dificultat ha estat no poder comunicar-me tal com jo volia amb tots els centres educatius de la zona, o que no totes han volgut participar en l'anàlisi.

Amb aquest Treball Final de Grau, crec que apporto innovació en el sentit de la investigació, és a dir, s'han trobat pocs estudis on se centren en la immersió lingüística i en l'aprenentatge de la llengua catalana a l'educació infantil. Amb aquest treball, es pot ajudar a les docents del Baix Penedès a pensar en la problemàtica que es viu envers la llengua i a trobar estratègies per dur a terme a l'aula amb els infants i conjuntament amb altres mestres.

Altrament, per tal de continuar aquest treball, es podrien investigar estratègies o crear unes pautes i línies de treball per tal d'ajudar a la comunitat educativa del Baix Penedès per fer front al problema actual de la llengua catalana. També, és important aprofundir en l'anàlisi de la llengua en l'educació no formal, en menjadors escolars, acollides matinals, extraescolars i fins i tot, casals d'estiu, ja que així es podria comparar l'ús de la llengua en aquests dos àmbits educatius.

6. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Lleis i decrets

Decret 1433/1975, de 30 de maig, per al que es regula la incorporació de les Llengües natives als programes dels Centres d'Educació Preescolar i General Bàsica. BOE, 1 de juliol de 1975, 156.

Llei 1/1998, de 7 de gener, de Política Lingüística. BOE, 9 de gener de 1998, 2553.

Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'Educació. BOE, 16 de juny de 2009, 5422.

Llei 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística a Catalunya. BOE, 11 de maig de 1983, 112.

Llei 8/2022, de 9 de juny, sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari. BOE, 21 de juny de 2022, 147.

Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu. BOE, 4 d'octubre de 1990, 238.

Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació. BOE, 4 de maig de 2006, 106.

Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la que es modifica la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació. BOE, 30 de desembre de 2020, 340.

Reial Decret 2092/1978, de 23 de juny, per al que es regula la incorporació de la Llengua Catalana al sistema d'ensenyament a Catalunys. BOE, 2 de setembre de 1978, 210.

Llibres físics

d'Ensenyament, D. (2015). *La llengua a l'escola catalana: un model d'èxit* (2015).

Pagès, T. R., Jofré, C. S., & Mendiburu, I. V. (2006). *Llengua, escola i immigració: un debat obert* (Vol. 153). Grao.

Serra, J. M. (1997). *Immersion lingüística, rendimiento académico i classe social* (Vol. 9). HORSORI EDITORIAL, SL.

Llibres i revistes digitals

Aracil, L. V. (1996). Història inèdita de la llengua catalana. *Caplletra. Revista Internacional de Filologia*, (21), 185-190.

Arenas, J., & Muset, M. (2007). La immersió lingüística. *Barcelona: Centre d'Estudis Jordi Pujol*.

Artigal, J. M. (1990). La Immersió lingüística a l'ensenyament. *Treballs de sociolingüística catalana*, 122-124.

Associació de Mestres Rosa Sensat. (s. f.-b). *Llengua, escola i convivència Núm. 184 - Rosa Sensat*. Rosa Sensat. <https://www.rosasensat.org/revista/llengua-escola-i-convivencia-num-184/>

Barrachina, L. A. (2012). *Desenvolupament i avaluació del llenguatge oral* (Vol. 205). Editorial UOC.

Perera, S., del Valle, A., Monreal, P., & Vila, I. (1996). Immersió lingüística a Catalunya, identitat i imatge. *Caplletra. Revista Internacional de Filologia*, (21), 95-104.

Altres documents

Aznar, M. A., & Llopart, E. N. (2012). *Adquisició i avaluació del llenguatge*. Universitat Oberta de Catalunya.

del Programa d'Immersion, P. R. S. L. (s/f). *Eina de diagnosi*. Xtec.cat. Recuperat el 6 de febrer de 2023, de https://blocs.xtec.cat/licvallesoccidental/files/2016/11/eina_diagnosi_pil-1.pdf

Freixa, R. (2022, 10 novembre). *El 36% del Camp de Tarragona utilitza el català com a llengua principal*. DiariMes.com.

https://www.diarimes.com/noticies/camp_tarragona/2022/11/11/el_del_camp_tarragona_utilitza_catala_com_llengua_principal_129957_1093.html

Gispert, D. (2004). L'ús del llenguatge a l'escola. Propostes d'intervenció per a l'alumnat amb dificultats de comunicació i llenguatge: Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa. Abril 2003. *ÀAF Àmbits de Psicopedagogia i Orientació*, (10), 48-48.

i Moreno, F. X. V., & i Moreno, G. P. (1997). Sobre la immersió lingüística escolar: sessió a càrrec de Joaquim Arenas, Joaquim Arnau, Josep M. Artigal, Teresa Serra i Maria Soliva (21 de gener de 1994). *Treballs de sociolingüística catalana*, 163-166.

Salvador, M. R. (2023, 28 marzo). Ajudes de 1.300 euros per fomentar l'ús del català a escoles i instituts. *CCMA*. <https://www.ccma.cat/324/ajudes-de-1300-euros-per-fomentar-lus-del-catala-a-escoles-i-instituts/noticia/3220693/>

Vendrell, E. (s/f). *La llengua catalana als municipis de Catalunya*. Gencat.cat. Recuperat el 17 d'abril de 2023, de <https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/dadesestudis/informes-locales/431634.pdf>

7. ANNEXOS

7.1. ANNEX 1: l'entrevista a dues expertes

- **Feina / tasca de les persones entrevistades.**

Les entrevistades són la N.R i A.F, treballadores als serveis educatius del Baix Camp. L'A, fins fa poc era mestra d'educació infantil, actualment s'encarrega de fer la formació als centres. Formacions relacionades amb la immersió lingüística i l'aprenentatge de la llengua catalana a les escoles. La N és la directora del programa LIC. Són un equip de 13 persones i la feina que fan és donar suport als centres, assessorament i formació als docents a tot allò que fa referència a la llengua. Fan formació dels programes que té el departament, formacions de la llengua oral i escrita. Programa impuls de la lectura, programa avancem cap al tractament integral de les llengües. Expliquen que el potencial que tenen aquestes formacions és que et venen 3-4 docents de cada escola i fan un curs de conscienciació, o elles mateixes van a les escoles i fan formació, l'A a infantil i cicle inicial i la N a cicle mitjà i superior. Expliquen elles mateixes que es troben que les noves fornades de mestres no coneixen la immersió i no ho saben aplicar a les aules.

- **Què considera que és la immersió lingüística. Història de la immersió lingüística.**

L'A i la N consideren la immersió lingüística com un aprenentatge de segones llengües i una metodologia, alumnes que no tenen aquella llengua aprenen una segona. La immersió dels 80 no era el mateix, pels fluxos migratoris era una immersió que es basava en l'aprenentatge dels nens castellanoparlants. Abans els nens i nenes tenien altres llengües, romanès, xinès, amazic... Comenten que es va plantejar fer una actualització del programa de la immersió lingüística per explicar a les escoles. Expliquen que amb l'abans i ara hi ha un canvi molt important. Abans els nens i nenes tenien el català o el castellà a casa i alguns tenien altres llengües, la comunicació no es perdia mai amb aquells alumnes. Com a mestre podries aplicar les estratègies i tu sabies el que et dia, si l'alumne parlava un idioma que no coneixies. S'han

d'aplicar altres estratègies i com a mestre et sents orfe perquè no sap com el pots ajudar.

Abans es feia molta més formació, abans de ser mestres i després, un cop s'havia començat a treballar. Elles mateixes, consideren que el Baix Penedès és un lloc on el català gairebé no existeix.

Es troben moltes diferències en l'abans i ara. Abans es feia més formació i a les escoles conviuen mestres que coneixien molt el tema amb altres mestres que arribaven i per tant veien el model, ara això no és dona, ja que si vas a les escoles i preguntes, moltes mestres no saben que és la immersió i no saben com fer-ho. La primera immersió van ser les famílies, el moviment va sortir de famílies que veien que ells no havien après la llengua i volien que els fills s'integressin, volien donar més competències i oportunitats laborals als seus fills i les famílies ho veien com una oportunitat. Abans es feia molt de treball amb les famílies, es feien tallers i actualment no va tan focalitzat. Actualment, hi ha canvis de mirades i socialment tot ha canviat molt, molts partits polítics influeixen i apostes per carregar-se la llengua.

- **Quin valor té la immersió lingüística a les aules?**

Avui en dia veure el català com un valor costa molt. Si tu tens un alumne que no li dones l'oportunitat de fer servir aquella llengua, aquell alumne no practica la llengua, llavors no és tan competent amb aquella llengua. La llengua s'aprèn fent-la servir i això també és una cosa de la immersió. Si es vol que l'alumnat sigui competent amb la llengua i que se senti segur, se li ha de donar oportunitat de fer-la servir, ja sigui al pati, menjador, passadís, festival de final de curs, excursions... Pel que es veu a les formacions i l'ambient que es respira, se li dona poca importància a la llengua i a la immersió. La interacció entre els nens i nenes pràcticament és tota en castellà. Expliquen que als més petits se'ls ha de motivar i felicitat quan parlen en català, per tal de motivar-los a parlar en català. L'Àngels explica que s'ha de "picar pedra" tot el dia a l'aula sempre fent intervenció. En general, la importància de la immersió ha baixat.

- **La immersió lingüística dins les escoles. El treball a l'aula.**

L'A i la N veuen un gran desconeixement del tema dels docents, per tant, costa aplicar-ho a les aules. Avui en dia es treballen per ambients i, per tant, les mestres no interactuen. Els alumnes parlen en castellà quan estan sols realitzant els ambients. L'A i la N diuen que això no ajuda, ja que la mestra no intervé, creuen que es perd la intervenció docent. Segons l'A i la N els ambients estan perjudicant molt en la parla del català i en l'evolució de l'infant, és més lenta en aquest sentit. Els suports visuals ara es considera que estressen als infants i pel treball de la immersió és important que hi hagi imatges, paraules, dibuixos... El vocabulari és crucial, tenir fotografies amb les imatges consideren que és important per tal de treballar la llengua. Hi ha línies de pensament que creuen que si fas l'acollida del nou alumnat amb la llengua de l'alumne és molt millor, elles pensen que es pot fer igualment amb el català i mostrat igual d'afecte. L'A explica que si tu a aquell alumne li parles castellà ell seguirà parlant en castellà amb tu, si li parles en català sabrà què ha de parlar en català. No se li dona la importància que ha de tenir, els mestres no ho veuen tan important. Per tal de veure el que s'ha de treballar a les aules relacionat amb la immersió, veure el document EINA on surten 4 apartats, metodologia, motivació, tractament i usos. Expliquen que dins les escoles s'ha perdut la consciència lingüística.

- **Trets principals en què m'he de fixar per fer l'anàlisi a les aules d'15.**

Recomanen veure els 4 pilars de l'EINA: metodologia, suports visuals, estratègies, com fan el discurs les mestres, la part de motivació, com tracten la llengua, si fan alguna referència, preguntes als infants... Els infants que diuen castellanismes s'han de corregir i dir com es diu en català i en castellà, això són els principis de la immersió, perquè puguin aprendre la llengua de l'escola també s'ha de respectar la seva. Veure els usos del català entre mestres, monitors/es, infants... Recomanen dedicar més part de l'observació a la metodologia i usos. De la part de la metodologia: interacció amb els alumnes, tractament de la llengua oral, activitats orals, estratègies d'intervenció, pes de l'oralitat respecte a altres activitats, ja que de seguida fan fitxa, mirar quant de temps dediquen a l'oralitat. Observar algun punt de motivació i tractament de les llengües, si són visibles les llengües, si les mestres fan referència a la llengua dels infants... La N recomana fer un quadre per saber què és el que he d'analitzar i observar. Mirar molt la metodologia i ús. La motivació es veu molt amb la mestra.

- **Propostes concretes**

Explicuen que amb la metodologia no fan produir en català als infants. Fer servir jocs, làmines, cançons, poemes, recursos orals, suports visuals... L'espai de conversa és molt important, racons, espai de joc... Aquests tipus d'activitats on la llengua oral tingui molt de pes, important que ells hagin de produir i no només comprendre, és tan important la producció com la comprensió.

- **Programes**

PIL: Programa d'immersió lingüística, ILEC Impuls de la lectura, tenim la paraula.

Aquests programes també toquen l'oralitat, posen mirada a la immersió. L'any passat es va iniciar un programa, nou pla d'ús del català a les escoles. Explicuen que han començat a fer una formació als centres de l'ús del català en l'àmbit educatiu per conscienciar als

docents de l'ús del català a les aules. Algunes escoles del Baix Penedès on o fan són l'Institut escola Àngel de Tobies del Vendrell, l'escola Pau Casals del Vendrell o l'escola Sant Julià de l'Arboç. Per altra banda, expliquen que també fan cursos on la part escrita pren importància, a l'escola La Muntanyeta de Bellvei porten a terme la formació Ara escriu.

7.2. ANNEX 2: taula d'observació / anàlisi

TAULA D'ANÀLISI A L'AULA

Adquisició de la llengua catalana – procés d'immersió lingüística a les aules d'I5 del Baix Penedès

P0123

Alumnes a l'aula: 26 en total (durant l'observació 25)

Context: Les activitats que es fan durant el matí en aquesta aula d'I5 són racons de matemàtiques, però abans, a les 9:00 es fa l'assemblea matinal, és a dir, el bon dia, on es passa llista, es diu la dita del mes, es mira el calendari i el temps. Per altra banda, la mestra deixa un espai per la interacció dels infants i que puguin parlar i expressar tot el que senten.

METODOLOGIA	
Suports visuals de l'aula	<p>Els suports que es troben a l'aula fomenten l'ús de la llengua. Suports visuals a l'hora de la conversa matinal (bon dia, calendari, noms dels infants...). A partir d'aquests suports els infants estan acostumats a fer ús de la llengua catalana durant l'hora del bon dia.</p> <p>Cal destacar que es troben pocs suports visuals pel foment de la llengua catalana, i el procés d'immersió. Els suports visuals més destacats són els de la rutina.</p>
Discurs del/la docent	<p>El discurs de la docent en tot moment és en català, tot i que els infants li parlin en català. L'altra mestra que es troba a l'aula (TEI), també interactua en català amb els infants. La docent fa preguntes als infants per tal que contestin i es creï una conversa i sigui dinàmic.</p> <p>Quan la TEI parla amb algun infant en concret, parla en castellà, no sempre.</p> <p>Seguidament, arriba una altra docent a l'aula, ella també fa ús del català en totes les interaccions.</p> <p>Quan la docent fa el discurs i explica als infants el que han de fer, etc... usa la llengua catalana tot i que en algunes ocasions (poques), contesta a l'infant en castellà, una o dues paraules, no tota la resposta i no tot el discurs.</p>

Correcció de castellanismes a l'alumnat	<p>No s'ha vist cap correcció de castellanismes per part de la tutora, tot i haver-hi infants amb ús del castellà a l'aula.</p> <p>A l'espai de conversa a primera hora del matí (bon dia), molts infants parlen en castellà i no es corregeix a l'infant en cap moment.</p> <p>Cap de les docents que han passat per l'aula corregeix els castellanismes de l'alumnat.</p>
Importància de la llengua oral a l'aula (el/la docent provoca espais de conversa)	<p>La docent provoca espais de conversa, primer de tot amb l'assemblea matinal, a partir d'aquí els deixa parlar i es fan cançons. A l'assemblea del matí la mestra provoca conversa tot repassant el que faran durant el dia.</p> <p>Cal destacar, el treball a partir de dites, cançons... per fomentar la llengua i les interaccions entre alumnes i docents.</p> <p>La mestres pregunten als infants tot el que fan durant l'espai dels racons o altres espais d'activitats més lliures, d'aquesta manera es fomenta el treball de la llengua oral per part dels infants.</p>

<p>El/la docent aplica estratègies per facilitar la comprensió oral de l'infant</p>	<p>La docent fa ús de materials i exemples per tal que els infants entenguin el que han de fer.</p> <p>La docent fa preguntes als infants per observar i comprovar si han entès el que se'ls hi ha explicat prèviament.</p>
<p>Hi ha activitats que afavoreixin la interacció? (treball per projectes, racons, joc simbòlic...)</p>	<p>La primera activitat del dia que fomenta la interacció és l'hora del bon dia, ja que es fa un espai de conversa. Seguidament, s'escriu la data a la pissarra en català.</p> <p>Totes les activitats que es porten a terme a l'aula fomenten la interacció de l'alumnat.</p> <p>Es fan racons, ambients, tallers....</p> <p>Situació a destacar:</p> <p>Es troba una aranya a l'aula, i tots els infants es posen al costat a observar-la i parlar sobre ella. Totes les interaccions de l'alumnat han estat en castellà. La mestra ha deixat 2 minuts perquè els infants observin i parlessin sobre l'aranya, finalment la mestra ha trencat el fil i tots els infants han hagut de deixar de parlar sobre el que estava passant.</p>

<p>Es disposa de materials didàctics on es fomenti la llengua catalana? (contes, revistes...)</p>	<p>Es troba un apartat de contes, on es fomenta la llengua. Altres materials que s'utilitzen son les tauletes digitals, per les activitats de racons.</p>
<p style="text-align: center;">MOTIVACIÓ / ASPECTES EMOCIONALS</p>	
<p>El/la docent motiva a l'infant a fer conversa</p>	<p>La docent fa preguntes als infants per tal que contestin i així es pugui crear conversa entre tots i totes.</p> <p>En l'espai de racons la mestra proposi que els infants expliquin que estan fent.</p>

<p>El/la docent motiva a l'infant en l'aprenentatge de la llengua catalana</p>	<p>La docent no pregunta als infants com es diuen les paraules en català quan els infants fan algun castellanisme.</p> <p>La docent en algunes ocasions (poques), contesta en castellà amb alguns dels alumnes.</p>
<p>ASPECTES FAMILIARS</p>	
<p>Es respecta la identitat cultural i social de l'infant</p>	<p>En tot moment es respecta la situació personal i familiar del nen o nena, respectant la llengua i la seva identitat.</p>

USOS DE LA LLENGUA	
Les activitats de l'aula donen oportunitat d'ús de la llengua catalana	<p>Les activitats que es fan a l'aula donen oportunitats de parlar en llengua catalana, a partir de les converses que es creen a l'aula i sobretot a l'assemblea del matí.</p> <p>Durant el pas del dia es van creant converses, també es fa ús dels suports visuals de l'aula.</p> <p>Les activitats que es fan durant el dia són dinàmiques i dins d'aquestes es porten a terme els racons d'aprenentatge que fomenten la parla dels infants i per això, potencia la interacció dels infants. També es fomenta la interacció entre mestra i infant.</p>
Es produeix interacció de la llengua catalana entre els infants	<p>En general no, la gran majoria dels infants parlen en castellà entre ells. Els alumnes catalanoparlants interactuen en castellà amb la resta de companys i companyes. Amb la mestra, els alumnes catalanoparlants parlen en català amb la docent, i pel que fa a l'alumnat castellanoparlant, amb la mestra interactuen en castellà.</p> <p>Són poques les ocasions que l'alumnat castellanoparlant parlen en català amb les mestres.</p> <p>Pel que puc observar, els infants entre ells parlen en castellà, en totes les seves interaccions.</p>

Es produeix interacció en llengua catalana entre els/les docents	Les mestres que van passant per l'aula parlen en català, quan es tracten de temes de feina. En algunes ocasions, dins de la mateixa aula, algunes docents interaccionen en castellà.
---	--

INTERACCIONS AMB LA DOCENT

ALUMNE/A	INTERACCIONS EN CATALÀ	INTERACCIONS EN CASTELLÀ
1		5
2	3	2
3	5	
4	5	2
5		

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

6		2
7		4
8	1	
9		2
10		1
11		1
12	1	
13	1	1
14	4	1
15		
16	1	2
17	1	
18		3

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

19	1	
20	2	
21		3
22	1	3
23	1	2
24		3
25		1

TAULA D'ANÀLISI A L'AULA

Adquisició de la llengua catalana – procés d'immersió lingüística a les aules d'I5 del Baix Penedès

P0233

Alumnes a l'aula: 17

Context: 17 infants a l'aula. Aula amb infants dispersos. Moments amb dues docents (tutora + suport)

METODOLOGIA	
Suports visuals de l'aula	Pocs suports visuals → espai del bon dia amb noms, mesos i dies.
Discurs del/la docent	Implicació en la tasca, dona peu a què els nens i nenes parlin. Tot en català. Provoca espais de conversa. Posa exemples perquè els infants entenguin millor el que vol dir.

Correcció de castellanismes a l'alumnat	No corregeix els castellanismes. Dona més importància a què es puguin expressar.
Importància de la llengua oral a l'aula (el/la docent provoca espais de conversa)	La docent provoca espais de conversa a la rotllana. Intervé en la conversa per ajudar al nen o nena. Dona importància a l'oralitat, ja que deixa que els infants parlin i expliquin com se senten. La mestra reforça la parla de l'infant.

<p>El/la docent aplica estratègies per facilitar la comprensió oral de l'infant</p>	<p>. La docent ajuda al nen o nena en la conversa.</p> <ul style="list-style-type: none">- Espai del bon dia- Deixa que parlin- Cap de setmana- Motiva a l'infant en la conversa- Cançons → temps
<p>Hi ha activitats que afavoreixin la interacció? (treball per projectes, racons, joc simbòlic...)</p>	<p>Espai de conversa del cap de setmana, treball per projectes. Joc simbòlic.</p>

<p>Es disposa de materials didàctics on es fomenti la llengua catalana? (contes, revistes...)</p>	<p>Materials visuals en l'espai del bon dia, lletres de fusta i racó de l'entorn.</p>
<p>MOTIVACIÓ / ASPECTES EMOCIONALS</p>	
<p>El/la docent motiva a l'infant a fer conversa</p>	<p>La docent fa que els infants parlin. Repetició de les frases que han dit bé. Repetició de la dita del mes un per un.</p>

<p>El/la docent motiva a l'infant en l'aprenentatge de la llengua catalana</p>	<p>Preguntes als infants per motivar a la conversa. Aprenentatge de cançons → esmorzar, temps...</p>
---	--

ASPECTES FAMILIARS	
Es respecta la identitat cultural i social de l'infant	En tot moment es respecta la situació personal i familiar del nen o nena, respectant la llengua i la seva identitat.
USOS DE LA LLENGUA	
Les activitats de l'aula donen oportunitat d'ús de la llengua catalana	Conversa del bon dia i del cap de setmana. Activitats bastant lliures i que fomenta la interacció entre els infants. Disposició de les taules en grup per mantenir la interacció.

<p>Es produeix interacció de la llengua catalana entre els infants</p>	<p>En poques ocasions es produeix interacció en català. La majoria de les interaccions són en castellà. Els infants catalanoparlants parlen també castellà entre ells.</p>
<p>Es produeix interacció en llengua catalana entre els/les docents</p>	<p>Totes en català.</p>

INTERACCIONS A L'AULA AMB LA DOCENT

ALUMNE/A	INTERACCIONS EN CATALÀ	INTERACCIONS EN CASTELLÀ
1	4	2
2	2	1

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

3	3	2
4		2
5	2	1
6	5	
7		2
8	1	1
9		1
10		1
11		4
12		1
13	6	1
14		2
15		3
16	1	1
17	3	1

TAULA D'ANÀLISI A L'AULA

Adquisició de la llengua catalana – procés d'immersió lingüística a les aules d'15 del Baix Penedès

M0323

Alumnes a l'aula: 14 (10 durant l'observació)

Context: Aula de 14 infants, es va haver de dividir el grup degut a que hi havien molts infants amb dificultats diverses.

METODOLOGIA	
Suports visuals de l'aula	Espai del bon dia amb noms dels infants, dies i mesos. Es veuen diferents cançons penjades a la paret. Hi ha un espai destinat a l'estació de l'any, amb imatges i paraules. També es pot veure l'abecedari amb paraules de cada lletra.

Discurs del/la docent	<p>El discurs de la docent és en català, fent èmfasi a les paraules tot fent repeticions. Fa preguntes perquè els infants puguin entendre el que s'està dient.</p> <p>Per altra banda, també es fa el treball de picar sil·làbes.</p> <p>En algun moment, la docent respon en castellà.</p>
Correcció de castellanismes a l'alumnat	<p>La mestra dona importància a la correcció dels castellanismes. Diu algunes paraules en castellà o català.</p>
Importància de la llengua oral a l'aula (el/la docent provoca espais de conversa)	<ul style="list-style-type: none">- Espai del bon dia- Espai de l'estació de l'any- Dita del mes- Espai de conversa a la rotllana- Cops de síl·laba- Treball per racons

<p>El/la docent aplica estratègies per facilitar la comprensió oral de l'infant</p>	<ul style="list-style-type: none">- Picar síl·labes en veu alta- Confegir paraules de manera visual al terra amb lletres grans- Repetició del que diu la docent- La mestra diu una el significat d'una paraula en castellà i català
<p>Hi ha activitats que afavoreixin la interacció? (treball per projectes, racons, joc simbòlic...)</p>	<ul style="list-style-type: none">- Racó del bon dia- Confegir paraules de manera visual a la rotllana- Racons de lletres- Espai del joc simbòlic

<p>Es disposa de materials didàctics on es fomenti la llengua catalana? (contes, revistes...)</p>	<ul style="list-style-type: none">- Contes- Imatges – paraules de cada estació- Materials manipulatius de les diferents propostes de racons
<p>MOTIVACIÓ / ASPECTES EMOCIONALS</p>	
<p>El/la docent motiva a l'infant a fer conversa</p>	<p>La docent fa preguntes indirectes per tal que l'infant contesti. El racó de la rotllana és bastant extens perquè els infants parlin.</p>

El/la docent motiva a l'infant en l'aprenentatge de la llengua catalana	Ensenya imatges amb les paraules sobre temes concrets. Es dona importància al discurs de l'infant.
ASPECTES FAMILIARS	
Es respecta la identitat cultural i social de l'infant	En tot moment es respecta la situació personal i familiar del nen o nena, respectant la llengua i la seva identitat.

USOS DE LA LLENGUA	
Les activitats de l'aula donen oportunitat d'ús de la llengua catalana	<ul style="list-style-type: none">- Importància a la conversa dels infants- Conversa infant – docent- Activitats a partir d'imatges i paraules- Activitats de racons interactius a l'aula
Es produeix interacció de la llengua catalana entre els infants	En la gran majoria dels infants no es produeix interacció en català. Només un infant parla en català amb els altres, tot i que en algun moment parla en castellà.

Es produeix interacció en llengua catalana entre els/les docents	Algunes docents tenen interacció entre elles en castellà, ja siguin temes de l'escoles o externs al centre.
---	---

INTERACCIONS AMB LA DOCENT

ALUMNE/A	INTERACCIONS EN CATALÀ	INTERACCIONS EN CASTELLÀ
1	5	
2		4
3	1	2
4	1	7
5		3

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

6		1
7	1	4
8		2
9		3
10		1

TAULA D'ANÀLISI A L'AULA

Adquisició de la llengua catalana – procés d'immersió lingüística a les aules d'I5 del Baix Penedès

C0423

Alumnes a l'aula: 15 (11 durant l'anàlisi), 16 (15 durant l'anàlisi) → en total a les dues classes 31

Context: Escola on la gran part de l'alumnat viu al mateix poble i és de família catalanoparlant. Dues aules d'I5, amb alumnes amb necessitats educatives especials.

METODOLOGIA	
Suports visuals de l'aula	Es veuen pocs suports visuals, en el racó del bon dia tampoc s'aprecien molts suports.

Discurs del/la docent	<p>Tot en català. Dona peu a la conversa dels infants a partir de preguntes i de l'interès cap a ells.</p> <p>La docent fa repeticions clares del que diuen els alumnes.</p>
Correcció de castellanismes a l'alumnat	<p>Gaire bé no es fa cap castellanisme.</p>
Importància de la llengua oral a l'aula (el/la docent provoca espais de conversa)	<p>Cada dia a l'entrar es fa el bon dia a partir de cançons.</p> <p>Es dona molta importància al treball de les emocions i és una oportunitat per interactuar amb els infants.</p>

<p>El/la docent aplica estratègies per facilitar la comprensió oral de l'infant</p>	<ul style="list-style-type: none">- Preguntes als infants- Repeticions de frases- Explicació d'allò que no entenen- Imatges perquè els nens i nenes compreguin el discurs de la docent
<p>Hi ha activitats que afavoreixin la interacció? (treball per projectes, racons, joc simbòlic...)</p>	<p>Es fa el treball per ambients entre les dues classes. Es fa joc simbòlic → els infants actuen com el que veuen a casa.</p>

<p>Es disposa de materials didàctics on es fomenti la llengua catalana? (contes, revistes...)</p>	<p>Es disposa d'un racó de contes i revistes i un racó de la primavera amb contes sobre el tema.</p> <p>Es troben també materials didàctics per treballar la lectoescriptura.</p>
<p>MOTIVACIÓ / ASPECTES EMOCIONALS</p>	
<p>El/la docent motiva a l'infant a fer conversa</p>	<p>La docent dona peu a la conversa de l'infant (fa preguntes, es conversa a partir de les inquietuds dels nens i nenes...). La mestra mostra interès pels infants i d'allò que estan explicant.</p>

El/la docent motiva a l'infant en l'aprenentatge de la llengua catalana	La docent mostra interès en el que diuen els infants. Dona peu a què parlin sobre les seves emocions. Demana als nens i nenes que parlin més fort, tot mostrant interès.
ASPECTES FAMILIARS	
Es respecta la identitat cultural i social de l'infant	En tot moment es respecta la situació personal i familiar del nen o nena, respectant la llengua i la seva identitat.
USOS DE LA LLENGUA	

Les activitats de l'aula donen oportunitat d'ús de la llengua catalana	<ul style="list-style-type: none">- Assemblea- Cançons- Ambients
Es produeix interacció de la llengua catalana entre els infants	Els infants interactuen en català entre ells, tot i que alguns, al jugar al joc simbòlic canvien al castellà.

Es produeix interacció en llengua catalana entre els/les docents	Totes en català.
---	------------------

INTERACCIONS AMB LA DOCENT

ALUMNE/A	INTERACCIONS EN CATALÀ	INTERACCIONS EN CASTELLÀ
1	2	
2	2	
3	2	
4	3	
5	2	

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

6	3	
7	5	
8	4	
9	5	
10	1	
11	6	1
12		
13	1	
14	5	
15	4	
16	3	5
17	1	1
18	4	1

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

19	3	
20	2	
21	1	
22	3	
23	2	
24	1	
25	1	4
26	2	

TAULA D'ANÀLISI A L'AULA

Adquisició de la llengua catalana – procés d'immersió lingüística a les aules d'I5 del Baix Penedès

C0523

Alumnes a l'aula: 26 (19 el dia de l'observació)

Context: Aula amb molts infants, molts d'ells castellanoparlant. Tutora cinscienciada amb el tema de la immersió lingüística.

METODOLOGIA	
Suports visuals de l'aula	Pocs suports visuals, els suports que s'utilitzen es treuen en els racons o ambients

Discurs del/la docent	<p>La docent en tot moment fa el discurs en català. Repetint el que diuen els infants, per tal de fer parlar als infants en català. Fa preguntes perquè parlin.</p> <p>La docent remarca el que diuen els nens i nenes i els anima a parlar en llengua catalana. La docent es veu implicada en l'aprenentatge del català, la gran majoria d'alumnes parlen en català amb ella, fan molts castellanismes però ho intenten.</p>
Correcció de castellanismes a l'alumnat	<p>Corregeix els castellanismes dels infants i els anima a parlar en català.</p> <p>Repeteix les frases en català quan les diuen en castellà. Totes les docents estan conscienciades en la correcció dels castellanismes.</p>
Importància de la llengua oral a l'aula (el/la docent provoca espais de conversa)	<p>Assemblea del bon dia, on expliquen el cap de setmana, explicació a partir de fotografies d'allò que han fet.</p>

<p>El/la docent aplica estratègies per facilitar la comprensió oral de l'infant</p>	<p>. Rotllana, preguntes, parlar a partir de fotografies que han fet els infants... Fa preguntes als infants per tal de veure si han entès les explicacions prèvies.</p>
<p>Hi ha activitats que afavoreixin la interacció? (treball per projectes, racons, joc simbòlic...)</p>	<p>Ambients, racons i treball per projectes. Al matí es fa la rotllana per conversar.</p>

<p>Es disposa de materials didàctics on es fomenti la llengua catalana? (contes, revistes...)</p>	<p>Contes, jocs de taula. Pels racons s'utilitzen targetes, imatges i paraules.</p>
<p>MOTIVACIÓ / ASPECTES EMOCIONALS</p>	
<p>El/la docent motiva a l'infant a fer conversa</p>	<p>Els motiva fent conversa a partir de la posició de rotllana. Els hi fa preguntes i així els incita a parlar. Fa repetir als infants correctament allò que han dit malament.</p>

El/la docent motiva a l'infant en l'aprenentatge de la llengua catalana	Dona peu a la conversa dels infants, deixa que parlin entre ells sense ella haver d'intervenir. Les activitats són motivadores i fomenten l'ús de la llengua.
ASPECTES FAMILIARS	
Es respecta la identitat cultural i social de l'infant	En tot moment es respecta la situació personal i familiar del nen o nena, respectant la llengua i la seva identitat.

USOS DE LA LLENGUA	
Les activitats de l'aula donen oportunitat d'ús de la llengua catalana	<p>Les activitats fomenten la llengua, ja que totes són a partir de la conversa i molt dinàmiques.</p> <p>Es fa molt de treball per ambients i racons d'aprenentatge.</p>
Es produeix interacció de la llengua catalana entre els infants	<p>En algunes ocasions es produeix interacció en català però, quan s'està treballant de manera lliure (racons o ambients) parlen en castellà.</p> <p>Amb les docents sobretot interactuen en català.</p>

Es produeix interacció en llengua catalana entre els/les docents	Totes en català.
---	------------------

INTERACCIONS AMB LA DOCENT

ALUMNE/A	INTERACCIONS EN CATALÀ	INTERACCIONS EN CASTELLÀ
1	2	
2	2	2
3		1
4		
5	1	3

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

6	2	
7		2
8		1
9		1
10	1	
11	1	4
12	1	1
13		3
14	6	3
15		3
16	2	
17	1	2
18	1	

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

19	1	2
----	---	---

TAULA D'ANÀLISI A L'AULA

Adquisició de la llengua catalana – procés d'immersió lingüística a les aules d'I5 del Baix Penedès

V0623

Alumnes a l'aula: 14

Context: Infants amb problemes conductuals, per aquest motiu es va haver de separar el grup. Infants procedents de les diverses urbanitzacions del municipi.

METODOLOGIA	
Suports visuals de l'aula	Pel que fa als suports visuals a l'aula, són escassos. Només es troba l'abecedari i en el racó del bon dia es veuen els dies de la setmana i els mesos.

Discurs del/la docent	<p>El discurs de la docent en tot moment és en català. Fa preguntes als infants, repetició en català del què diuen en castellà.</p> <p>Quan la docent en algun moment veu que els infants estan parlant, ella els hi parla en català i torna a repetir el que ells diuen reafirmant i preguntant.</p>
Correcció de castellanismes a l'alumnat	<p>La docent no corregeix els castellanismes, però si repeteix en català el que diuen els alumnes en castellà.</p>
Importància de la llengua oral a l'aula (el/la docent provoca espais de conversa)	<ul style="list-style-type: none">- Cada matí llegeixen contes de manera individual durant 10 minuts- Rotllana- Conte explicat per la docent cada dia- Racons

<p>El/la docent aplica estratègies per facilitar la comprensió oral de l'infant</p>	<p>Repetició en català del que diuen els infants en castellà. La mestra fa ús d'imatges i paraules per fer-se entendre i facilitar la comprensió de l'infant.</p>
<p>Hi ha activitats que afavoreixin la interacció? (treball per projectes, racons, joc simbòlic...)</p>	<p>Activitat de lectura durant els primers 10 – 15 minuts del matí, racons i ambients.</p>

<p>Es disposa de materials didàctics on es fomenti la llengua catalana? (contes, revistes...)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Contes - Materials pels racons - Jocs de paraules
<p>MOTIVACIÓ / ASPECTES EMOCIONALS</p>	
<p>El/la docent motiva a l'infant a fer conversa</p>	<p>La docent motiva a l'infant creant espais de conversa a la rotllana, dient que repeteixin paraules, ensenyant imatges... Per altra banda, que es facin racons o el treball de la llengua a partir de jocs, fa que els infants se sentin motivats.</p>

El/la docent motiva a l'infant en l'aprenentatge de la llengua catalana	<ul style="list-style-type: none">- Imatges- Jocs- La docent anima als infants a dir paraules en català- Racons
ASPECTES FAMILIARS	
Es respecta la identitat cultural i social de l'infant	En tot moment es respecta la situació personal i familiar del nen o nena, respectant la llengua i la seva identitat.

USOS DE LA LLENGUA	
Les activitats de l'aula donen oportunitat d'ús de la llengua catalana	Les activitats de l'aula fomenten la interacció i l'ús de la llengua catalana (imatges, paraules, contes...), tot i que els infants no aprofiten aquesta oportunitat, ja que tots parlen en llengua castellana.
Es produeix interacció de la llengua catalana entre els infants	Entre els infants no es produeix interacció en català. Tots els infants o gaire bé tots són castellanoparlants. Amb la docent parlen en castellà, però quan diuen colors o alguna cosa concreta la diuen o la intenten dir en català. Molts, relacionen l'escola amb el català.

Es produeix interacció en llengua catalana entre els/les docents	Totes en català.
---	------------------

INTERACCIONS AMB LA DOCENT

ALUMNE/A	INTERACCIONS EN CATALÀ	INTERACCIONS EN CASTELLÀ
1		4
2		3
3		6
4		6
5		5

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

6	1	3
7		7
8	1	2
9		3
10	1	2
11		6
12	1	2
13	1	3
14		1

TAULA D'ANÀLISI A L'AULA

Adquisició de la llengua catalana – procés d'immersió lingüística a les aules d'I5 del Baix Penedès

C0723

Alumnes a l'aula: 8

Context: És una ZER, on l'alumnat està barrejat des d'I3 fins I5.

METODOLOGIA	
Suports visuals de l'aula	Pocs suports visuals → espai del bon dia amb els càrrecs, números i alguna paraula.

Discurs del/la docent	La docent en tot moment parla en català. Reforça el que diuen els infants i els va ajudant amb la conversa.
Correcció de castellanismes a l'alumnat	Si es fa algún castellanisme o els infants no saben dir alguna paraula, la docent la repeteix en català. Les correccions les fa de manera natural o pregunta com es diu alguna cosa que hagin dit en castellà, en català.
Importància de la llengua oral a l'aula (el/la docent provoca espais de conversa)	Es dona importància a la llengua → rotllana, assemblea, es troben temes per tal de fer conversa i poder treure conclusions d'allò. La docent fa que els infants parlin i dona valor a les seves idees. Es fa la creació d'una obra de teatre a partir de l'alumnat.

<p>El/la docent aplica estratègies per facilitar la comprensió oral de l'infant</p>	<p>. Fa preguntes, l'explicació és més extensa</p> <p>La docent vocalitza si veu que els infants no entenen alguna cosa i ho repeteix.</p>
<p>Hi ha activitats que afavoreixin la interacció? (treball per projectes, racons, joc simbòlic...)</p>	<p>En tot moment es fan activitats que fomenten la interacció.</p> <ul style="list-style-type: none">- Ambients- Creació d'una obra de teatre per part dels infants- Racons- Projectes <p>La gran majoria d'activitats són a la rotllana, cosa que fa provocar la interacció de l'alumnat.</p>

<p>Es disposa de materials didàctics on es fomenti la llengua catalana? (contes, revistes...)</p>	<p>Es troben contes, jocs de taula en català, material per la realització d'ambients...</p>
<p>MOTIVACIÓ / ASPECTES EMOCIONALS</p>	
<p>El/la docent motiva a l'infant a fer conversa</p>	<p>La docent en tot moment crea conversa i deixa que els infants parlin sols i puguin interactuar entre ells.</p>

<p>El/la docent motiva a l'infant en l'aprenentatge de la llengua catalana</p>	<p>Es fan activitats pel foment de la llengua catalana i la seva interacció:</p> <ul style="list-style-type: none">- Joc del bingo- Ambients- Creació d'una obra- Espai de conversa <p>La disposició dels infants és a la rotllana.</p>
<p style="text-align: center;">ASPECTES FAMILIARS</p>	
<p>Es respecta la identitat cultural i social de l'infant</p>	<p>En tot moment es respecta la situació personal i familiar del nen o nena, respectant la llengua i la seva identitat.</p>

USOS DE LA LLENGUA	
Les activitats de l'aula donen oportunitat d'ús de la llengua catalana	Totes les activitats que es fan donen peu a l'ús de la llengua catalana, ja que són activitats on es fomenta la conversa i .en tot moment es crea interacció entre infants.
Es produeix interacció de la llengua catalana entre els infants	Quan els infants estan amb la mestra i fan alguna activitat d'aula, parlen en català, però quan estan fent activitats lliurement i la docent no intervé, parlen en castellà.

Es produeix interacció en llengua catalana entre els/les docents	Totes en català.
---	------------------

INTERACCIONS AMB LA DOCENT

ALUMNE/A	INTERACCIONS EN CATALÀ	INTERACCIONS EN CASTELLÀ
1	6	2
2	5	1
3	6	
4	4	3
5	2	2

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

6	5	1
7	5	5
8	5	

TAULA D'ANÀLISI A L'AULA

Adquisició de la llengua catalana – procés d'immersió lingüística a les aules d'I5 del Baix Penedès

M0823

Alumnes a l'aula: 24 (21 en l'observació)

Context: Escola de la capital de la comarca on es veu una gran diversitat d'alumnat en tot el centre educatiu. És el primer any de la docent amb aquest grup.

METODOLOGIA	
Suports visuals de l'aula	Es troben bastants suports visuals a l'aula, sobretot en l'apartat de les rutines. També, tenen penjat l'alfabet, amb una imatge, lletra i paraula.
Discurs del/la docent	La docent en tot moment parla en català i va reforçant el que va dient. S'usen cançons per les rutines, per fer fila i fer silenci. Utilitza exemples per a fer-se entendre millor.

Correcció de castellanismes a l'alumnat	<p>La docent corregeix els castellanismes dels infants. Fa repetir en català el que han dit els alumnes en castellà.</p> <p>La docent recorda als infants l'ús de la llengua catalana, sobretot quan un infant parla en castellà.</p>
Importància de la llengua oral a l'aula (el/la docent provoca espais de conversa)	<p>La docent deixa espai als infants perquè parlin, sobretot en l'espai del bon dia. La posició dels infants fa provocar conversa (rotllana i taules en grup).</p> <p>Els dilluns es fa l'activitat "Tot sobre mi", on un infant, protagonista de la setmana, parla d'ell, de la seva família i les seves aficions.</p>

<p>El/la docent aplica estratègies per facilitar la comprensió oral de l'infant</p>	<p>. La docent reforça el vocabulari i fa ús de cançons i exemples.</p> <p>La docent utilitza dibuixos i imatges per facilitar la comprensió de l'infant.</p>
<p>Hi ha activitats que afavoreixin la interacció? (treball per projectes, racons, joc simbòlic...)</p>	<p>El bon dia és la principal activitat. També es fan racons i ambients.</p> <p>En ocasions, una mestra especialista treu a l'infant de l'aula per fer activitats per tal de reforçar la llengua de manera individual.</p>

<p>Es disposa de materials didàctics on es fomenti la llengua catalana? (contes, revistes...)</p>	<ul style="list-style-type: none">- Contes- Poemes- Noms i aniversaris- Jocs didàctics
<p style="text-align: center;">MOTIVACIÓ / ASPECTES EMOCIONALS</p>	
<p>El/la docent motiva a l'infant a fer conversa</p>	<p>La docent motiva a l'infant a tenir conversa. A l'espai de rotllana es deixa espai per parlar de les inquietuds dels nens i nenes, la docent també explica les seves experiències i, per tant, ajuda a la motivació del nen o nena.</p>

El/la docent motiva a l'infant en l'aprenentatge de la llengua catalana	La docent motiva a l'infant en l'aprenentatge de la llengua catalana, ja que els hi recorda que han de parlar en català.
ASPECTES FAMILIARS	
Es respecta la identitat cultural i social de l'infant	En tot moment es respecta la situació personal i familiar del nen o nena, respectant la llengua i la seva identitat.
USOS DE LA LLENGUA	

Les activitats de l'aula donen oportunitat d'ús de la llengua catalana	<p>Les activitats a l'aula donen oportunitat d'ús de la llengua catalana, ja que faciliten la interacció. Per altra banda, la docent recorda el fer de parlar en català.</p> <p>*pocs infants aprofiten l'oportunitat d'ús de la llengua catalana.</p>
Es produeix interacció de la llengua catalana entre els infants	<p>Entre pocs infants es produeix interacció en català. Normalment, és en castellà i 4-5 infants tenen interacció en català entre ells.</p>

Es produeix interacció en llengua catalana entre els/les docents	Totes en català.
---	------------------

INTERACCIONS AMB LA DOCENT

ALUMNE/A	INTERACCIONS EN CATALÀ	INTERACCIONS EN CASTELLÀ
1	4	3
2		1
3	1	5
4	2	2
5		1
6		1
7	1	2
8		1

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

9		5
10	3	2
11		4
12	1	1
13	3	1
14	6	3
15		5
16		1
17	3	
18	1	4
19	3	
20	1	
21	1	2

TAULA D'ANÀLISI A L'AULA

Adquisició de la llengua catalana – procés d'immersió lingüística a les aules d'I5 del Baix Penedès

G0923

Alumnes a l'aula: 25 (21 durant l'observació)

Context: Escola de la capital de la comarca, amb diversitat d'infants. La docent es veu molt implicada en el treball de la immersió des d'I3.

METODOLOGIA	
Suports visuals de l'aula	Es veuen pocs suports visuals a l'aula. Per altra banda, hi ha molts suports per treballar en les propostes o tallers.

Discurs del/la docent	El discurs de la docent és tot en català i dona molta importància a la llengua oral.
Correcció de castellanismes a l'alumnat	La mestra corregeix els castellanismes dels infants a partir de petites explicacions i d'una manera motivadora, per així fomentar la conversa en català.
Importància de la llengua oral a l'aula (el/la docent provoca espais de conversa)	<p>La docent en tot moment crea interacció a l'aula. Troba algun moment per fer conversa a partir de temes que els hi interessin als infants.</p> <p>Provoca espais de conversa sobretot a primera hora del matí, els infants poden explicar diverses coses que els hi ha passat, com se senten...</p>

<p>El/la docent aplica estratègies per facilitar la comprensió oral de l'infant</p>	<p>La docent clarifica les explicacions dels infants perquè es faci tot més entenedor. La docent ensenya imatges o assenyalat objectes per facilitar la comprensió de l'alumnat.</p> <p>La mestra escriu a la pissarra les paraules que els infants no entenen i les pronuncia tot donant èmfasi a la vocalització.</p>
<p>Hi ha activitats que afavoreixin la interacció? (treball per projectes, racons, joc simbòlic...)</p>	<ul style="list-style-type: none">- Assemblea del matí- Racons (lectura, lecto, mates)- Lectura d'un conte per part de la mestra <p>Totes les activitats fomenten la interacció, la disposició dels infants a les taules és en grups i la rotllana també fomenta aquesta interacció.</p>

<p>Es disposa de materials didàctics on es fomenti la llengua catalana? (contes, revistes...)</p>	<p>A l'aula hi ha contes, l'abecedari i els materials dels racons.</p>
<p>MOTIVACIÓ / ASPECTES EMOCIONALS</p>	
<p>El/la docent motiva a l'infant a fer conversa</p>	<p>La docent dedica 30 minuts al matí a l'oralitat. Fa preguntes i es mostra curiosa de la vida dels infants, d'aquesta manera l'alumnat sent ganes de fer ús de la comunicació.</p> <p>La major part d'activitat es fan a terra a la rotllana.</p>

El/la docent motiva a l'infant en l'aprenentatge de la llengua catalana	La docent interacciona amb els infants, els motiva en l'aprenentatge de la llengua catalana, fent preguntes o repeticions d'allò que diuen. Explica com s'escriuen les paraules i les escriu a la pissarra.
ASPECTES FAMILIARS	

<p>Es respecta la identitat cultural i social de l'infant</p>	<p>En tot moment es respecta la situació personal i familiar del nen o nena, respectant la llengua i la seva identitat.</p>
--	---

USOS DE LA LLENGUA	
Les activitats de l'aula donen oportunitat d'ús de la llengua catalana	Totes les activitats es fan a la rotllana, racons o asseguts a la taula de manera grupal.
Es produeix interacció de la llengua catalana entre els infants	Alguns infants interaccionen en català i d'altres no. Amb la docent tots en català, excepte un. Molts fan barreja de la llengua castellana i catalana.

Es produeix interacció en llengua catalana entre els/les docents	Normalment si, tot i que s'ha observat la interacció en castellà entre algunes de les docents.
---	--

INTERACCIONS AMB LA DOCENT

ALUMNE/A	INTERACCIONS EN CATALÀ	INTERACCIONS EN CASTELLÀ
1	2	
2		
3	4	
4		
5		3

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

6	3	
7	3	
8		
9	1	
10	1	
11	3	
12	5	
13	4	
14	1	
15	1	
16	2	
17	4	2
18	3	

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

19	2	
20	1	

TAULA D'ANÀLISI A L'AULA

Adquisició de la llengua catalana – procés d'immersió lingüística a les aules d'I5 del Baix Penedès

J1023

Alumnes a l'aula: 23 (20 en l'observació)

Context: Grup d'infants divers i amb diverses problemàtiques conductuals i d'atenció. També, es destaquen les famílies d'origen estranger.

METODOLOGIA	
Suports visuals de l'aula	Es troben pocs suports visuals a l'aula. Per altra banda es fan servir molts suports visuals per les propostes de l'entrada relaxada.

Discurs del/la docent	La docent s'expressa en català. Quan està explicant utilitza diversos exemples per tal que el seu alumnat l'entengui.
Correcció de castellanismes a l'alumnat	No corregeix els castellanismes, però sí que anima a l'infant a fer ús de la llengua catalana.
Importància de la llengua oral a l'aula (el/la docent provoca espais de conversa)	Es creen espais de conversa en les propostes i racons d'aprenentatge. La docent deia espai perquè els infants puguin parlar entre ells i expressar les seves inquietuds.

<p>El/la docent aplica estratègies per facilitar la comprensió oral de l'infant</p>	<p>. A partir d'exemples la docent es fa entendre i ajuda a la comprensió del nen o nena. La docent repeteix tot allò que diu per fer-se entendre.</p>
<p>Hi ha activitats que afavoreixin la interacció? (treball per projectes, racons, joc simbòlic...)</p>	<p>Totes les activitats afavoreixen la interacció, ja que la seva disposició sempre és en grup o en rotllana. Es fa treball per racons o les diferents propostes que es duen a terme a l'entrada del matí.</p>

<p>Es disposa de materials didàctics on es fomenti la llengua catalana? (contes, revistes...)</p>	<p>Es disposa de pocs materials, tot i que hi ha bastants materials en les diferents propostes de matemàtiques o llengües.</p>
<p>MOTIVACIÓ / ASPECTES EMOCIONALS</p>	
<p>El/la docent motiva a l'infant a fer conversa</p>	<p>A partir de diverses activitats i racons es motiva a l'infant en l'aprenentatge del català. Les activitats són dinàmiques i ajuden a la conversa.</p>

<p>El/la docent motiva a l'infant en l'aprenentatge de la llengua catalana</p>	<p>La docent deixa espais als infants perquè parlin i tinguin conversa (moment del cap de setmana, rotllana, rutines...). La docent recorda el fet de parlar en llengua catalana.</p> <p>Per motivar-los utilitzen uns dossiers que els nens i nenes prenen el cap de setmana i allà poden posar fotos del que han fet, fer un dibuix o escriure paraules. Els dilluns expliquen a la resta del grup classe que és el que han fet el cap de setmana.</p>
<p style="text-align: center;">ASPECTES FAMILIARS</p>	
<p>Es respecta la identitat cultural i social de l'infant</p>	<p>En tot moment es respecta la situació personal i familiar del nen o nena, respectant la llengua i la seva identitat.</p>

USOS DE LA LLENGUA	
Les activitats de l'aula donen oportunitat d'ús de la llengua catalana	La docent prova que els infants parlin en català i dona importància a la llengua oral en català. Les activitats totes fomenten la interacció, ja que la gran majoria es fan a partir de racons.
Es produeix interacció de la llengua catalana entre els infants	No existeix interacció en català entre els infants.

Es produeix interacció en llengua catalana entre els/les docents	Normalment si, tot i que s'ha observat com les docents interactuen en castellà entre elles en algunes situacions.
---	---

INTERACCIONS AMB LA DOCENT

ALUMNE/A	INTERACCIONS EN CATALÀ	INTERACCIONS EN CASTELLÀ
1	1	
2		
3		5
4	1	1
5		3

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

6		
7	1	4
8		5
9	1	1
10		
11		1
12	2	2
13		
14	1	2
15	3	
16		
17	2	4
18		

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

19	3	4
20		3

TAULA D'ANÀLISI A L'AULA

Adquisició de la llengua catalana – procés d'immersió lingüística a les aules d'15 del Baix Penedès

T1123

Alumnes a l'aula: 17

Context: Escola d'alta complexitat amb 3 alumnes nouvinguts i la gran part de l'alumnat estranger.

METODOLOGIA	
Suports visuals de l'aula	No es troben suports visuals a l'aula. Es veuen pictogrames en una banda de l'aula.
Discurs del/la docent	La docent en tot moment parla en català. Els acompanya en el procés de la llengua. Reforça paraules en tot moment o vocalitza tot allò que diu.

Correcció de castellanismes a l'alumnat	La mestra repeteix en castellà els castellanismes de l'alumnat. Utilitza exemples de paraules. Pronunciació de paraules lletra per lletra. La docent diu en català el que els infants diuen en castellà.
Importància de la llengua oral a l'aula (el/la docent provoca espais de conversa)	Es dona importància a l'aula de la llengua oral. Totes les activitats són per fomentar la llengua oral. La docent deixa als infants que parlin, ella intervé. Es crea un espai de conversa després d'explicar un conte.

<p>El/la docent aplica estratègies per facilitar la comprensió oral de l'infant</p>	<p>Projecció de paraula i els infants han de dir que hi posa → consciència fonològica.</p> <p>Projecció d'imatges i els nens i nenes han de dir que hi veuen. Ús de gestos per facilitar la comprensió del que diu.</p> <p>Ús de la comprensió lectora, les respostes, la docent els hi fa dir en veu alta.</p>
<p>Hi ha activitats que afavoreixin la interacció? (treball per projectes, racons, joc simbòlic...)</p>	<p>En totes les activitats de l'aula s'afavoreix la interacció → treball de paraules, consciència fonològica, ús d'imatges i els infants ha de dir que veuen i treball per projectes.</p>

<p>Es disposa de materials didàctics on es fomenti la llengua catalana? (contes, revistes...)</p>	<p>Contes, revistes, jocs, PDI.</p>
<p>MOTIVACIÓ / ASPECTES EMOCIONALS</p>	
<p>El/la docent motiva a l'infant a fer conversa</p>	<p>La docent motiva al nen o nena a fer conversa a partir de la projecció de paraules, imatges i els hi fa preguntes perquè expliquin coses.</p> <p>Tenen una bústia on es posen paraules boniques i després expliquen el que han posat.</p>

El/la docent motiva a l'infant en l'aprenentatge de la llengua catalana	La docent els motiva perquè parlin en català a partir de jocs i dinàmiques. Ús de diverses cantarelles per les rutines.
ASPECTES FAMILIARS	
Es respecta la identitat cultural i social de l'infant	En tot moment es respecta la situació personal i familiar del nen o nena, respectant la llengua i la seva identitat.

USOS DE LA LLENGUA	
Les activitats de l'aula donen oportunitat d'ús de la llengua catalana	En totes es crea conversa i es necessita fer ús de la parla. La docent fa que els infants tinguin conversa. La docent en tot moment pregunta coses perquè puguin saber el nom de les coses.
Es produeix interacció de la llengua catalana entre els infants	Es produeix poca interacció en llengua catalana, tot i que ho intenten i diuen algunes paraules en català o castellenitzades. Fora de l'aula parlen en altres llengües.

Es produeix interacció en llengua catalana entre els/les docents	Totes parlen en català.
---	-------------------------

INTERACCIONS AMB LA DOCENT

ALUMNE/A	INTERACCIONS EN CATALÀ	INTERACCIONS EN CASTELLÀ
1		1
2		2
3		2
4	1	
5	3	1
6		
7	2	2
8	2	3

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA A I5

9	9	3
10		1
11		1
12		1
13	1	
14	2	
15	3	1
16	3	1
17		1